

# ALUMINIJ



GLASILO DELOVNEGA KOLEKTIVA TOVARNE GLINICE  
IN ALUMINIJA „BORIS KIDRIČ“ KIDRIČEVO

Štev. 3

Marec 1974

LETNIK XI

## KIDRIČEVO

Krajevna skupnost Kidričevo se pripravlja na svoj tretji krajevni praznik, ki ga v spomin na enega največjih borcev in revolucionarjev — narodnega heroja BORISA KIDRIČA — PETRA KALANA — praznujejo delovni ljudje in občani naše krajevnosti.

Poseben pomen letošnjemu praznovanju daje vsekakor uveljavljanje neposrednega odločanja, od temeljnih organizacij združenega dela in krajevnih skupnosti do občine, republike in federacije.

Prvič stopamo, z nedavno sprejeto ustavo in na njeni podlagi sprejetimi temeljnimi dokumenti v TOZD in krajevnih skupnostih, v utrjen ustavni sistem na enotnih socialističnih samoupravnih temeljih.

Na ta temelj pa je med drugimi zapisano z velikimi črkami ime Borisa Kidriča, enega prvih borcev in snovalcev družbe, katere nosilci so danes v

temeljnih organizacijah in skupnostih; to je prava veličina našega borca, prvega slovenskega voditelja Borisa Kidriča, po katerem so si naš kraj, naša tovarna, šola in še drugi nadedli svoje ime in prevzeli nase odgovornost, da bodo s svojimi deli izpričali vso veličino takratnega časa, ko pri nas ni bilo svobode, ko delovni človek ni imel pravic, ko je tlačil našo zemljo tujec.

Šele 62 let nas loči od njegovega rojstva in že 21 let poteka, odkar nas je mnogo prerano zapustil, vendar je s svojimi deli ostal za zmeraj med nami. Njegov lik nas vsak dan

### OB TRETJEM KRAJEV- NEM PRAZNIKU



spominja na naše velike dni; vsak dan ko gremo na delo ali z dela, ko smo na sprehodu ali na slučajnem obisku v Kidričevem, vedno se ozremo na spomenik, katerega so delovni ljudje odkrili ob svojem drugem krajevnem prazniku.

Ob letošnjem krajevnem prazniku, 10. aprilu, bo s svečano akademijo ponovno osvetljen njegov lik v pesmi, besedi in glasbi, kar bo vsekakor pomembno doživetje, saj celotni program pripravlja mladina Kidričevega ob sodelovanju pevskega zbora osnovne šole in DPD »Svoboda«, godbe in drugih.

Tako bo tudi letošnji krajevni praznik potekal v duhu Kidričevih besed: »JUNAKOM BORBE NAJ SLEDE JUNAKI DELA« in uspehov delovnih ljudi v tovarni, ki s tem začne tudi praznovanje svoje 20-letne proizvodnje, pa delovnih ljudi in občanov v krajevni skupnosti; prav ti uspehi so najlepše darilo naši samoupravni skupnosti.

M.C.

OBISK PREDSEDNIKA IZVRŠNEGA SVETA SLOVENIJE ANDREJA MARINCA V NAŠI TOVARNI

## Na vidiku: nova poslovna skupnost

22. februarja 1974 so nas obiskali predstavniki Izvršnega sveta SRS, katere je vodil predsednik tov. Andrej Marinc.

Na skupnem sestanku smo obravnavali predvsem gospodarsko problematiko in perspektivni razvoj TGA.

V obširni razpravi je bilo po posameznih točkah sprejeto naslednje:

— ugotovljeno je bilo, da so potrebe po primarnem aluminiju v slovenski predelovalni industriji velike. Že v letošnjem letu večje, kot jih lahko pokrije naše podjetje s primarnim aluminijem in aluminijevimi pol-

proizvodi. Zaradi tega je potrebno na novih samoupravnih osnovah izoblikovati konkretno konstrukcijo samoupravnega sporazuma z vsemi partnerji, ki bodo trajno sodelovali z našim podjetjem z dolgoročnim medsebojnim ekonomskim, finančnim, poslovnim in samoupravnim sodelovanjem, vključno z odgovornostjo sovlagateljev. Tisti, ki ne

bi vstopili v takšno poslovno skupnost, ne morejo imeti enakih pravic z onimi, ki si pravočasno zagotovijo udeležbo pri produkciji z vlaganjem v nove ali rekonstruirane proizvodne kapacitete. Na osnovi teh ugotovitev je potrebno najkasneje v roku 2 mesecev pripraviti v skupini, katero bodo sestavljali predstavniki Kidričevega, Impola in predstavniki predelovalcev — pod okriljem Gospodarske zbornice SRS, ob sodelovanju Izvršnega sveta SRS, poslovnih bank, elektrogospodarstva in drugih strokovnih institucij — skupni dogovor, ki bo opredeljeval tako relacijo med elektrogospodarstvom in našim podjetjem kot tudi med kompletno sfero predelave, pa našim podjetjem in Impolom. Predvsem bi naj tak dogovor izhajal na osnovi planiranih potreb in koordiniranega rasta kapacitet, tako v sferi primarne proizvodnje kot na področju polproizvodov in finalnih izdelkov.

Drugi del razgovora se je nanašal na odškodninski zahtevek zaradi redukcije električne energije. V temeljiti raz-

pravi je bilo ugotovljeno naslednje:

- da je zahtevek do elektrogospodarstva v okviru obstoječe pogodbe v celoti utemeljen in da ta odnos rešita TGA in elektrogospodarstvo v neposrednem kontaktu. Zahtevek za odškodnino, ki je nastala v zvezi z redukcijo in presega višino pogodbene vrednosti z elektrogospodarstvom, pa je treba reševati v okviru družbenega dogovora o odškodninah zaradi redukcije električne energije. Za rešitev odškodnine tega dela je dogovorjeno naslednje:
- da bodo predstavniki TGA, sekretariata za finance, gospodarske zbornice in elektrogospodarstva na skupnem sestanku, ki ga je po-

trebno organizirati na gospodarski zbornici SRS v Ljubljani, ugotovili končni znesek odškodnine, ki je nastala zaradi redukcije električne energije. Ugotovljeni odškodninski zahtevek bo zmanjšan za del po pogodbi z elektrogospodarstvom in bo predložen v razpravo podpisnikom družbenega dogovora o odškodninah zaradi redukcije električne energije.

Tak sestanek je bil že organiziran na Gospodarski zbornici SRS; delo na tem področju poteka v sodelovanju s predstavniki sekretariata za finance, gospodarske zbornice SRS in elektrogospodarstva.

Glavni direktor:  
Milan Krajnik, dipl. oec.

PRVA SEJA NOVEGA DELAVSKEGA SVETA TGA:

## Vojo Veličkovič

PREDSEDNIK DELAVSKEGA SVETA TGA, NJEGOVA NAMESTNICA — MIRA VERBANČIČ

Konstituacijsko sejo je imel novi delavski svet 14. marca 1974. Najprej je izvolil verifikacijsko komisijo, nato poslušal poročilo predsednika volivne komisije o opravljenih volitvah, tega je potrdil, nato

poročilo verifikacijske komisije, na osnovi katerega je potrdil mandate prisotnim članom delavskega sveta in tistim, ki so poslali potrdila o izvolitvi.

(Nadaljevanje na 3. strani)



Andrej Marinc, predsednik IS SRS v pogovoru s predstavniki naše tovarne

# Zaključni račun

Centralni delavski svet je na seji 27. februarja 1974 obravnaval in odobril zaključni račun za leto 1973.

Iz analize podatkov zaključnega računa za leto 1973, ki je izčrpno podana v finančnem delu poslovnega poročila, je razvidno, da zaključujemo poslovno leto pozitivno, kljub nenormalnim razmeram, ki so nastopile z redukcijo električne energije.

V letu 1973 je bilo ustvarjeno nekaj nad 515 milijonov din celotnega dohodka, kar je za 4 odst. manj kot v letu 1972. Porabljen sredstva znašajo nekaj nad 402 milijona din, to je za 3 odst. manj kot v letu 1972. Ko odbijemo od celotnega dohodka porabljen sredstva, ugotovimo, da smo ustvarili v letu 1973 112,8 milij. din dohodka; v primerjavi s predhodnim obdobjem je to za 8 odst. manj.

Razdelitev dohodka je opravljena na podlagi pravilnika o delitvi dohodka in je naslednja:

(zaokroženo na 000)

1. Celotni dohodek	515.230 din
2. Porabljen sredstva	402.396 din
3. Dohodek	112.834 din
— pogodbene obveznosti	8.416 din
— zakonske obveznosti	9.544 din
— osebni dohodki	79.010 din
— osebni prejemki	856 din
— rezervni sklad	2.257 din
— obvezno posojilo za nerazvite	4.130 din
— skupne rezerve občine in republike	900 din
— sklad skupne porabe	5.300 din
— poslovni sklad	2.421 din

Dohodek je v letu 1973 manjši predvsem zaradi manjše realizacije, t. j. zaradi manjše proizvodnje, saj je bila elektro-liza A zaradi redukcije električne energije od 12. septembra dalje izklopljena. To je tudi vzrok, da je podjetje doseglo v primerjavi s predhodnim obdobjem za 71 odst. manjši ostanek dohodka in s tem manjšo akumulacijo.

V letu 1973 je bilo izločenih v rezervni sklad za 8 odst. manj sredstev kot v preteklem letu, ker je izločen samo obvezni del rezervnega sklada.

Za sklad skupne porabe je bilo izločeno za 47 odst. manj sredstev kot v letu 1972, ko so zaradi spremembe predpisov v zvezi z izplačili iz sklada skupne porabe bila izločena sredstva za dve leti, to je za kritje porabljenih sredstev iz leta 1972 in za predvideno porabo v letu 1973.

Povprečni neto izplačani osebni dohodki na zaposlenega delavca v letu 1972 so bili 2.006 din, v letu 1973 pa 2.507 din. Bruto obračunani osebni dohodki pa so porasli od 2.871 din v letu 1972 na 3.568 din v letu 1973.

Osebni dohodki kažejo v letu 1973 pri neto izplačilih porast za 25 odst., pri bruto obračunanih pa za 24 odst. Ta porast je pripisati predvsem porastu vrednosti točke in porastu mase točk zaradi uvedbe novega pravilnika o delitvi osebnih dohodkov.

Primerjava proizvodnje med 1972. in 1973. letom:

Proizvod	enota mere	1972	1973
Glinica	tona	126.026	121.833
Aluminij	tona	39.383	36.823
Al zlitine	tona	15.972	13.035
Anodna masa	tona	23.832	22.486

Proizvodnja vseh proizvodov v letu 1973 izkazuje padec nasproti preteklemu letu in sicer: kalcinirana glinica za 3,4 odst., primarni aluminij za 7,6 odst., proizvodnja Al zlitin za 8,4 odst. in anodna masa za 5,6 odst.

Število zaposlenih delavcev se ni bistveno menjalo.

Produktivnost dela je padla na račun zmanjšane proizvodnje po redukciji električne energije.

Eden od ciljev poslovanja v letu 1974 mora biti stalna rast produktivnosti dela in čimbolj optimalno izkoriščanje vseh proizvodnih kapacitet. Na izpolnitev tega cilja pa v veliki meri vplivajo ravno razni »družbeni posegi«. Redukcija električne energije, ki je nastopila 12. septembra 1973, je povzročila ogromno škodo. Nastala škoda ni povsem zajeta v izkazanih pokazateljih; njene posledice se močno odražajo na delovnih sredstvih in se bodo dokončno pokazale šele v letu 1974.

Dosedaj je ugotovljena le škoda iz poslovanja v letu 1973 in znaša skupaj 46.982.234 din. Za ta znesek je vložen odškodninski zahtevek pri Izvršnem svetu SRS.

# Kako smo poslovali?

Iz tabel I. in II. je razvidno, kako smo poslovali v mesecu februarju 1974 in v času od I. do II. 1974.

Indeks 1974/1973 prikazuje odnos dosežene proizvodnje nasproti enakemu obdobju lani.

I. DINAMIKA PROIZVODNJE — INDEKSI FIZIČNEGA OBSEGA

Obrat — mesec	Plan	Doseženo		
		v mesecu	kumulat.	1974/73
<b>A. GLINICA</b>				
1. Izluženo:				
Januar	100	97,19	97,19	87,80
Februar	100	100,49	98,92	94,56
2. Kalcinirano:				
Januar	100	100,09	100,09	102,11
Februar	100	105,71	102,78	107,39
<b>B. ALUMINIJ</b>				
3. Hala A:				
Januar	100	125,39	125,39	27,17
Februar	100	91,83	103,19	34,24
4. Hala B:				
Januar	100	104,50	104,50	112,10
Februar	100	101,89	103,26	106,42
5. Hala B-12 P:				
Januar	100	94,55	94,55	82,03
Februar	100	92,56	93,60	78,91
6. Hala B-12 S:				
Januar	100	110,23	110,23	141,92
Februar	100	109,82	110,04	127,57
7. Livarna:				
Januar	100	101,13	101,13	68,68
Februar	100	98,87	99,97	72,96
8. Anodna masa:				
Januar	100	89,13	89,13	211,79
Februar	100	100,52	94,53	163,17

II. PRIKAZ PORABLJENIH SUROVIN NA ENOTO PROZVODA — II/1974.

	Plan	Indeks	
		Februar	I-II/1974
1. Za 1 tono glinice:			
— boksit	100	95,60	98,04
— NaOH	100	118,97	120,28
— para	100	99,37	96,14
2. Za 1 tono aluminija:			
Hala A:			
— glinica	100	100,00	100,00
— anodna masa	100	112,13	114,92
— kriolit	100	100,00	100,00
— fluorid	100	70,00	100,00
— el. energ. — kemija	100	96,65	93,63
Hala B:			
— glinica	100	100,00	100,00
— anodna masa	100	99,83	98,61
— kriolit	100	86,67	90,00
— fluorid	100	70,00	75,00
— el. energ. — kemija	100	100,54	99,27
Hala B-12 P:			
— glinica	100	100,00	100,16
— anodni bloki	100	97,86	98,21
— kriolit	100	76,67	86,67
— fluorid	100	45,00	72,50
— el. energ. — kemija	100	99,44	98,27
Hala B-12 S:			
— glinica	100	99,90	99,84
— anodna masa	100	98,26	98,43
— kriolit	100	80,00	90,00
— fluorid	100	80,00	85,00
— el. energ. — kemija	100	99,75	99,50
3. Za 1 tono anodne mase:			
Za izvoz:			
— petrol koks	100	100,90	100,77
— katranska smola	100	95,10	95,61
Za domačo porabo:			
— petrol koks	100	100,90	100,77
— katranska smola	100	101,12	100,06
— el. energija	100	93,17	94,21

# NEZGODE

V  
FEBRUARJU  
1974

Februarja se je poškodovalo 25 delavcev.

Prikaz ponesrečencev po tozdih in v skupni službi:

	na delu	na poti	skupaj
TOZD aluminij	5	4	9
TOZD V i DS	8	—	8
TOZD glinica	5	—	5
TOZD promet	1	1	2
Skupne službe	—	1	1
<b>Skupaj:</b>	<b>19</b>	<b>6</b>	<b>25</b>

(Nadaljevanje na 7. strani)

# Združitev z IMPOLOM naša pot k napredku

V začetku marca je dobil vsak član delovne skupnosti TGA in tudi v Impolu osnutek samoupravnega sporazuma o združitvi v sestavljeno organizacijo združenega dela »Združena aluminijaska industrija Slovenije«.

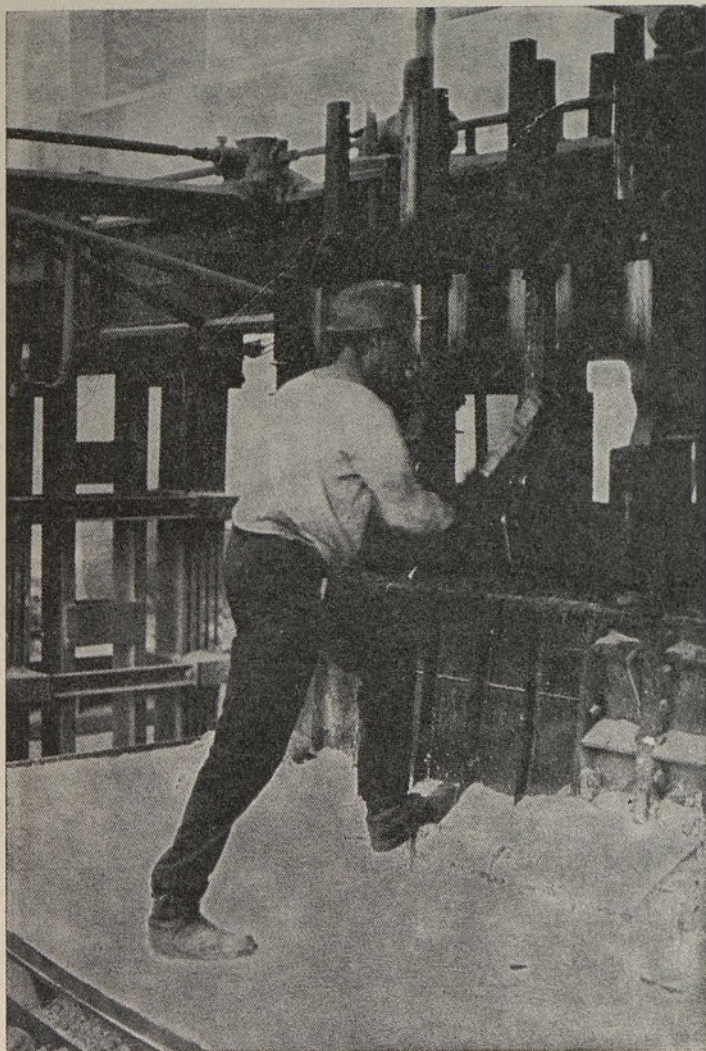
V knjižici, ki ima na 26 straneh devet poglavij z 80 člani, je zelo temeljito in konkretno obdelan način, ki bi moral biti razumljiv slehernemu članu delovne skupnosti v obeh podjetjih.

Priloge na združitev z našimi sosedi prav gotovo niti malo niso novost, saj potekajo že tako dolgo, da bi sedaj že bil čas, da bi do nje tudi prišlo. Naši strokovnjaki — bolje rečeno: obe strani — sta v dosedanem delu imeli nenehne stike in mnoge razgovore o vprašanih, katera bi bilo potrebno predhodno razčistiti; prav tako smo se lahko mi na eni od strani našega časopisa vsaj delno seznanili z nastankom in razvojem Impola, prav tako pa tudi oni z našim kolektivom; lahko torej govorimo le o vsestranski aktivnosti in prizadevanjih obeh strani, da se združimo, saj je v pogojih današnjega gospodarjenja to edina pot k napredku in boljši skupni perspektivi.

V brošurici, katero smo dobili, je vse zapisano na razumljiv način; prav gotovo bo še vrsta vprašanj zastavljena na zborih delavcev, kjer bo treba dati jasne in konkretne odgovore v zvezi z nekaterimi nejasnostmi, katere pa nimajo prav nobene zveze s tem, da ne bi mogli aktivno razpravljati o združitvi. Ne vem sicer, kako daleč bomo s to zadevo do takrat, ko bo ta številka Aluminija izšla, vendar me to nič ne moti, saj želim povedati le to, da mnogim določene zadeve še niso jasne in da bodo delavci o njih želeli odgovore na svojih zborih. Želim povedati, da si naša sindikalna organizacija prizadeva svoje člane čimbolj seznaniti s to problematiko — z željo, da bi pred zbori delavcev bile mnoge stvari že jasne in da bi se delavci potem lažje odločali za združitev.

Prepričan sem, da je večina sindikalnih delavcev svojim članom v osnovnih organizacijah prenesla vse, kar smo o združitvi razpravljali, kajti prav dobra obveščena je pol uspeha ali bolje rečeno: že domala zajamčen uspeh. O obveščeni smo v našem časopisu že mnogo pisali in govorili, vendar pri tem naj mimogrede omenim, da je odziv za sodelovanje v našem tovarniškem časopisu zelo skromen, kar je seveda za domala 2.000-članski delovni kolektiv nekoliko čudna zadeva. Toda to le mimogrede, ker bo o tem treba spregovoriti na sestankih sindikata in na zborih delavcev. Prav od dobre obveščeni bo tudi v bodoče marsikaj odvisno, predvsem še, ko bomo razpravljali in odločali o izredno pomembnih in važnih zadevah.

(Nadaljevanje na 8. strani)



Klinar

Z ZASEDANJA CENTRALNEGA DELAVSKEGA SVETA TGA:

# ZAKLJUČNI RAČUN SPREJET...

27. februarja je bila zadnja sedaj starega delavskega sveta TGA. Dnevni red te seje je bil obširen in pomemben, saj je bila med drugim na dnevnem redu tudi razprava o zaključnem računu.

## — Zaključni račun podjetja

Delavski svet TGA je sprejel zaključni račun podjetja v obliki, kot ga je predlagal odbor za poslovno politiko. Razdelil je dohodek: celotni do-

dek znaša 515.230.000 din (številke so zaokrožene na tisoče), porabljeni sredstva so znašala 402.395.000 din, dohodek znaša 112.834.000 din, pogodbene obveznosti 8.515.000 din, zakonske obveznosti 9.543.000 din, osebni dohodki 79.010.000 din, rezervni sklad 2.256.000 din, obvezno posojilo za nerazvite 4.130.000 din, skupne rezerve občine in republike 900.000 din, sklad skupne porabe 5.300.000 din in poslovni sklad 2.421.000 din.

in sistemizaciji delovnih mest tako, da je shema kadrovsko-socialnega sektorja dopolnjena še s shemo, ki zajema delovna mesta počitniškega doma Aluminij Crikvenica. V finančnem sektorju so ukinjena delovna mesta skladiščnih revizorjev, vpisan pa je novi oddelek kontinuirane inventure, ki je povezan neposredno na delovno mesto direktorja sektorja.

Pravilnik o delitvi osebnih dohodkov je dopolnjen tako, da je za 52. členom dodano novo X. poglavje, ki zajema posebne določbe za ocenitev delovnih mest osebja počitniške-

ga doma. Vsa nova delovna mesta, sprejeta s spremembo sistemizacije, so bila ocenjena in vnešena v ta pravilnik. Za počitniški dom: upravnik 806 točk, ekonom 652 točk, kuharica 713 točk, kuhinjska pomočnica 454 točk, natakar 573 točk, servinka 454 točk, čistilka 401 točka. V oddelku kontinuirane inventure: vodja kontinuirane inventure 978 točk, inventurist 715 točk, inventurist II 638 točk.

sti 172.500 din na krajevno skupnost Kidričevo. Športna igrišča so: dve nogometni igrišči, igrišče za mali nogomet, tenis igrišče, igrišče za odbojko, strelišče in poslopje na igrišču. — S krajevno skupnostjo Kidričevo je treba skleniti pogodbo, s katero naj bi zagotovili podjetju pravico do koriščenja prenešenih športnih objektov.

## — Sprememba samoupravnega sporazuma o združitvi v delovno organizacijo TGA

Potem, ko so vsi delavski sveti TOZD podali soglasje za uvedbo postopka za spremembo samoupravnega sporazuma o združitvi v delovno organizacijo TGA Kidričevo, je delavski svet TGA sprejel besedilo sprememb tega sporazuma. Bistvo teh sprememb je v tem, da bo možno o združevanju v sestavljeno organizacijo združenega dela in o sklenitvi samoupravnega sporazuma o združevanju odločati na zboru. Odločitev bo sprejeta šele takrat, če bo na zboru večina delavcev v vsaki TOZD in delovni skupnosti skupnih služb glasovala za predlog.

## — Spremembe in dopolnitve pravilnika o organizaciji dela in sistemizaciji delovnih mest in pravilnika o delitvi osebnih dohodkov.

Sprejete so ble spremembe pravilnika o organizaciji dela

## — Proslava dneva žena

Odobrena so bila sredstva za praznovanje dneva žena, kar je organizirala osnovna organizacija sindikata našega podjetja. Podjetje bo poravnalo stroške proslave, ki lahko znašajo največ 100 din po osebi, v kar niso vključeni prevozni stroški z avtobusom. Odobreni so bili tudi prevozni stroški, ki znašajo 1.200 din po avtobusu. Članice kolektiva so na dan 8. marca lahko prenehale z delom ob 12. uri.

## — Odnos plinarne

Delavski svet TGA je odobril odpis plinarne s tem, da bodo vsi elektromotorji, reduktorji in črpalke demontirane in po inventurnih številkah prenešene v glavno skladišče. Ostala oprema bo odpisana po predlogih posebne komisije; ti so razvidni iz poročila o izvršeni nalogi komisije. Od skupne opreme, ki znaša okrog 730 ton, bo po demontaži obdržano

## — Pritožbi

Po obravnavi pritožbe Milana Mlinariča, bivšega upravnik počitniškega doma, zaradi izplačila nadur osebju počitniškega doma, je delavski svet zavrnil pritožbo kot neutemeljeno.

Delavski svet TGA je obravnaval pritožbo Rudija Belšaka; ta se nanaša na obravnavo podanega predloga o racionalizaciji v TOZD tovarna aluminija; delavski svet je naročil komisiji za tehnične izboljšave, da mu čimprej poda predlog za rešitev racionalizacije, katere je vložil tov. Belšak že 3. julija 1973. Nadalje je naročil odboru za notranjo kontrolo, da razišče zadevo v zvezi s pritožbo Rudija Belšaka in sicer o tem, kako je bil obravnavan predlog za racionalizacijo v TOZD tovarna aluminija, katerega je vložil 3. ju-

kot uporabno za tovarno okrog 360 ton v vrednosti 105.000 din. ostalih 370 ton pa bo odpisano Odpadu, za kar je bila določena vrednost 95.000 din.

Med odpisano opremo je nekaj delov iz sive litine in bakrenih elektro vodnikov, kar je uporabno za domače potrebe. Delno so tudi uporabni ventili, zasuni, cevovodi in priborice, katere občasno potrebujemo pri vzdrževalnih delih naprav v glinici.

Poslopje plinarne in pomožni obrati so v sedanjem stanju praktično brez vsake vrednosti, zato bodo odpisani in izločeni iz osnovnih sredstev. Pri morebitni predelavi poslopij jih je potrebno ponovno oceniti po stanju, ki bo takrat.

## — Brezplačen prenos objektov družbenega standarda

Odobren je bil brezplačen prenos športnih igrišč v naselju v skupni sedanjosti vredno-

lija 1973 po strokovnih in samoupravnih organih in v kakšni meri so bili pri tem kršeni splošni akti podjetja; preveri naj tudi resničnost izjav, ki so bile podane na seji delavskega sveta TGA 27. februarja 1974, te pa se nanašajo na to, da je podjetje utrpelo nad 10 milijonov din škode zaradi tega, ker ni bilo pravočasno postopano po predlogu racionalizacije, katerega je podal tov. Belšak.

## — Ekскурzija delavskega sveta

K že sprejetim sklepom o ekskurziji delavskega sveta je bilo dodano:

— odobren je program strokovne ekskurzije delavskega sveta TGA v obliki, kot jo je predlagala komisija za izvedbo ekskurzije;

(Nadaljevanje na 5. strani)

# Vojo Veličkovič

(Nadaljevanje s 1. strani)

Na predlog političnega aktiva podjetja je izvolil VOJO VELIČKOVIČA za predsednika delavskega sveta TGA, za njegovo namestnico pa MIRO VERBANČIČ.

V nadaljevanju je delavski svet TGA razpravljal in sklepal o nujnih sprotnih zadevah: — Imenovanje volivne komisije

Ustanoviti je bilo potrebno volivno komisijo in imenovati njene člane za izvolitev članov delegacij TOZD tovarne glinice, TOZD tovarne aluminija, TOZD vzdrževanje, TOZD promet in delovne skupnosti skupnih služb. Za člane komisije so bili imenovani: Franc Vrlič, predsednik, Peter Kropec, namestnik predsednika, Cilka Podbreznik, tajnik, Anica Klajnšek, namestnik tajnika, Viktor Markovič, član, Herman Preac, namestnik člana.

## — Komisija za volivne imenike

Prav tako je bila imenovana komisija za volivne imenike v sestavi: Alenka Gorup, predsednik, Marjana Toplek, namestnik predsednika, Nežika Artenjak, član, Drago Zlender namestnik člana, Karla, Dovhan, član, Dušan Hazabent, namestnik člana.

## — Komisija za statut TGA

Delavski svet je imenoval komisijo za statut TGA v sestavi: Marjan Gorčenko, dipl. ing., Radenko Salemovič, dipl. ing., Viktor Markovič, Anton Kurilič, Anton Kozoderc, pravnik.

## — Poslovnik delavskega sveta

Delavski svet je sklenil, da velja poslovnik o delu delavskega sveta v določbah, ki niso v nasprotju z novo samoupravno ureditvijo, v ostalem pa bo delavski svet posloval po novih predpisih. Mesec dni po sprejemu statuta TGA je

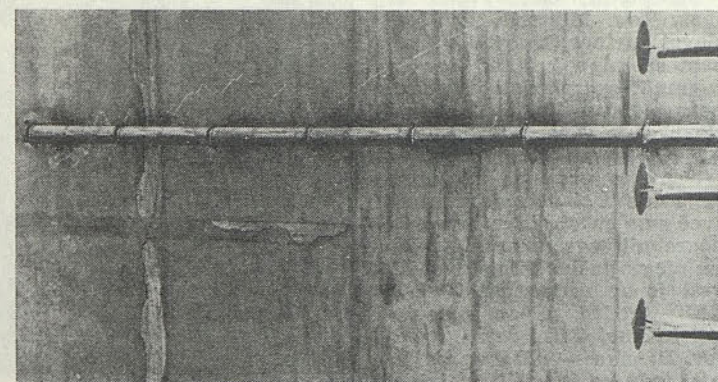
potrebno pripraviti novi poslovnik.

## — Najem sob za letovanje članov delovne skupnosti

Delavski svet TGA je dal načelno soglasje za najem sob za letovanje članov naše delovne skupnosti pri turistični organizaciji za rekreacijo, izletništvo in letovanje delavcev ALPE-ADRIA. Pri tem podjetju naj bi najeli v hotelih v Novigradu 28 ležišč in na Rabu 10 ležišč — za 60 dni. Pri tem aranžmanu bo podjetje prispevalo razliko med regresirano in ekonomsko ceno v Crikvenici, kar znaša okrog 120.000 din.

Delavski svet TGA predlaga delavskim svetom TOZD in delovne skupnosti skupnih služb, da razpravljajo o tem načelnem sklepu in odločajo, da bo lahko delavski svet TGA izločil potrebna sredstva za uresničitev tega sklepa.

K.-n.



Kompozicija

# Umrl naš Branko

Rodil se je pred 53. leti, 9. marca 1921. leta, v mirnem kotičku severovzhodne Slovenije, v Središču ob Dravi, kot prvi otrok v zakonski zvezi poštnega uradnika Franje in gospodinje Angele.

Zelo zgodaj se je osamosvojil, sam izbral in gradil svojo življenjsko pot. Absolviral je na trgovski akademiji v Daruvaru — z zaključnim izpitom v Beogradu.

Življenjsko pot delavca in revolucionarja je začel leta 1940 kot vojaški uslužbenec v intendantski vojni akademiji v Beogradu. Na tem mestu je ostal do začetka druge svetovne vojne in je bil leta 1941 ujet; naslednje leto je preživel v nemškem ujetništvu. Leta 1942, ko se je končalo njegovo ujetništvo, ni odšel v svoje Središče, ampak se je pridružil svoji družini, ki je bila izseljena v Srbijo v okolico Čačka.

Že takrat je ilegalno sodeloval v NOG, zaradi tega je bil preganjan in zapiran po četnikih; leta 1944 se je odločil, da se tudi aktivno vključi v NOB. Po končani vojni je še ostal v vojaški službi do leta 1946.

Do leta 1951, ko se je zaposlil v naši delovni organizaciji, je delal v državnem zavarovalnem zavodu v Beogradu. V naši tovarni je od dneva zaposlitve opravljal različna odgovorna dela v komercialni, od leta 1960 pa je stalno delal kot vodja ali direktor komercialnega sektorja.



Pokojni Branko Mlinarič

Umrl je 6. marca v zgodnjih jutranjih urah pri opravljanju delovne dolžnosti, daleč od družinskega kroga in daleč od delovne organizacije, kateri je posvetil domala polovico svojega kratkega, vendar plodnega življenja. Nosil je in skrival bolezen na sebi, zavedal se je njene zahrbtnosti, vendar ni nehal delati do svojega zadnjega trenutka. Priznanj je bil deležen že za časa življenja, najlepših in največjih pa ni več mogel prebrati.

V znak pozornosti in sožalja je naša delovna organizacija sprejela številna pisma in telegrame, dva med njimi pa pretresljivo točno govorita o bridkosti izgube delavca, tovariša in prijatelja:

»S smrtjo g. Mlinariča je aluminijaska industrija vaše dežele izgubila pomembno osebnost...«

Metallgesellschaft Frankfurt  
»...Tov. Mlinarič, naš poslovni partner, bo ostal v trajnem spominu kot lik človeka izjemnih sposobnosti, neumornega delavca in plemenitega človeka, iskrenega tovariša...«

Agrooprema Beograd  
Namesto proslave 53. rojstnega dneva ob siju slavnostnih sveč smo ga ob žalostnem siju pogrebnih sveč spremljali do zadnjega počivališča. Iz naših vrst je za vedno odšel ČLOVEK, vreden, s ponosom, nositi to ime. Odšel je za vedno tov. Branko — odšel iz življenja, toda ne iz naših src!

SLAVA MU!

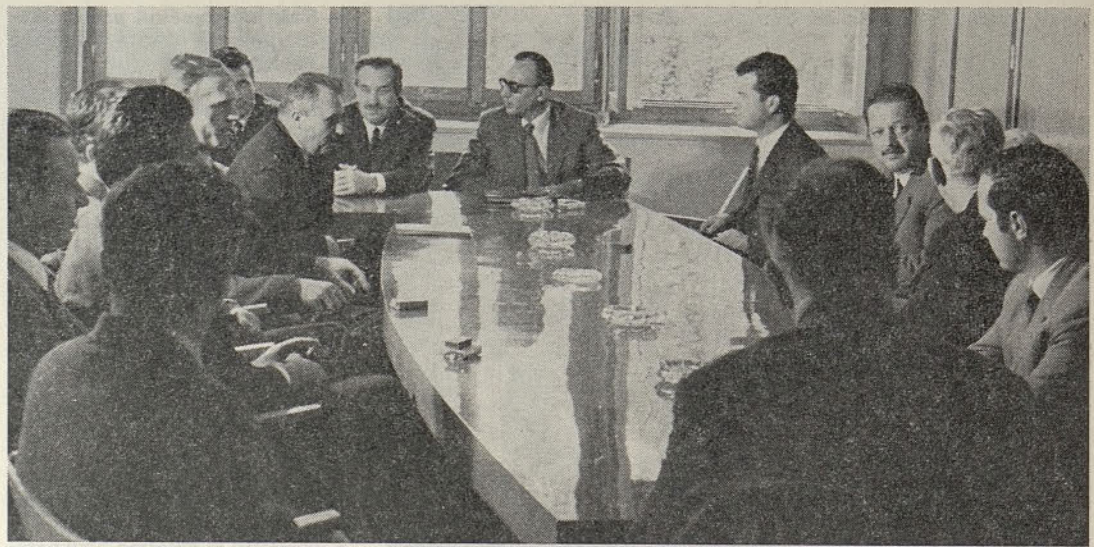
V. V.

## LOVSKO SLOVO

NAGROBNI GOVOR  
LOVSKEGA TOVARIŠA  
D. KLOBUČARJA

Sedaj, dragi Branko, ko odhajaš v večna lovišča, vlada v naših lovskih revirjih tišina. To bo trajalo le kratek čas. S prihodom pomladi, ko bodo brezštevilni glasovi oživelj prostrane gozdove v revirju lovske družine Kidričevo in Središče, ko se bo v ranih jutranjih urah visoko v zraku slišala pesem škrjančka, ko bo ob potoku v grmovju »spuščal« melodijo priljubljeni slavček, katero si mnogokrat poslušal, ko si pred sončnim vzhodom šel v lovišče, bo postalo veselo in živahno; vendar, dragi Branko, Tebe ni več med nami. Ostal boš na mrtvi straži sredi našega lovišča, nam vsem v spominu kot vzoren tovariš — lovec.

Smrekove vejice, katere Ti spuščamo v Tvoj mnogo prerani grob, Ti naj bodo dokaz



Pokojnik med sodelavci v tovarni — ob sprejemu predsednika skupščine SRS Sergeja Kraigherja

za globoko tovariško spoštovanje in zahvalo za ves Tvoj trud — z željo, da bi mirno počival v sredini svojega lovskega revirja.

V imenu vseh članov lovske družine Kidričevo in Središča, kakor tudi v svojem imenu izrekam ženi, hčerkam, materam in tudi ostalim sorodnikom — iskreno sožalje!



Žalni sprevod na središko pokopališče (Foto: R. Rakuša)



Lovski rog — v zadnji pozdrav dragemu pokojniku, po žalnem nagovoru njegovega lovskega tovariša D. Klobučarja (drugi z leve), ki se je poslovil v imenu lovskih družin Kidričevo in Središče ob Dravi (Foto: R. Rakuša)

(Odlomka iz poslovnega govora F. Lončariča — v imenu borcev in vojaških starešin):

## ČASTNO SI SLUŽIL DOMOVINI IN SVOJEMU LJUDSTVU

DRAGI, TOV. BRANKO!

Z globoko žalostjo stopam h grobu, da se v imenu krajevne organizacije ZB NOV Kidričevo, združenja rezervnih vojaških starešin in v svojem imenu poslovim od Tebe kot večletnega borca za napredne ideje in aktivista NOB.

Novica, ki je prispela o Tvoji smrti, je z bolnim odmevom tako bliskovito presenetila člane kolektiva, meščane Ptuja in Kidričevega, še bolj pa je pre-

tresle vrste borcev, Tvoje mironodobne in vojne tovariše, med katerimi si, tov. Branko, nesebično in požrtvovalno delal že od zgodnje mladosti — vse dotlej, dokler Te kruta smrt ni iztrgala iz naših vrst.

Vse preveč se do kraja zavedamo prave vrednosti človeka, tovariša, sodelavca ali prijatelja šele takrat, ko smo za vedno zamudili vse dolžno priznanje njemu samemu, ko se za njegovo življenjsko dobo, za vse, kar je že prispeval k skupnemu razvoju in za življenjsko pot, oddolžimo le njegovemu spominu.

Dragi Branko, bil si več kakor 34 let povezan z zgodovinskimi revolucionarnimi odločitvami, družbenimi dogajanjimi v naši domovini. S svojim neumornim delom, z odnosom do človeških problemov, težav in uspehov, s svojim stremljenjem za vse višje in bolj vredne človeške odnose, si se oblikoval v revolucionarja in dobrega tovariša.

Dragi Branko!

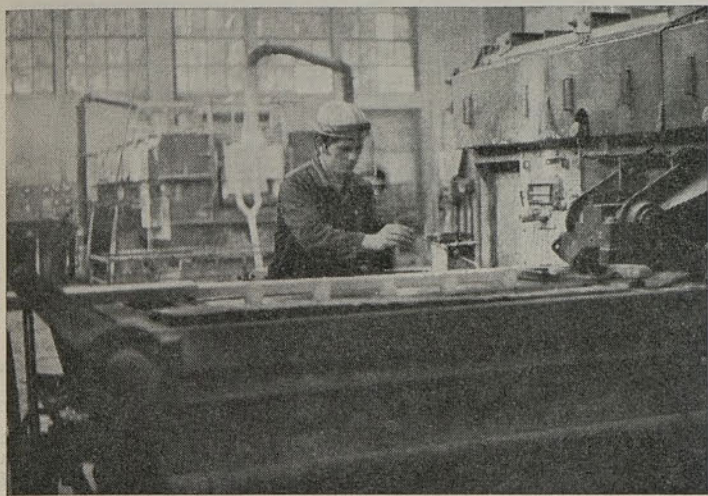
Počivaj v miru v tem kotičku naše prelepe domovine. V srcih borcev, rezervnih oficirjev in ostalih občanov boš ostal še dolgo živ kot uspešen lik revolucionarja za lepšo prihodnost. Sreča Tvoje družine, sorodnikov, soborcev in prijateljev so polna bolečin in ihtenja, zato nameste poslovnih besed, ki nikakor nočejo iz grla, se iz oči utirajo pot — solze.



Častna straža sodelavcev iz TGA »Boris Kidrič«, Kidričevo — ob pokojnikovi krsti (Foto: R. Rakuša)



Ganljivo je bilo poslednje slovo od našega delovnega tovariša, komercialnega direktorja Branka Mlinariča — na središkem pokopališču. Na sliki: množica pogrebcev med poslovnim nagovorom našega glavnega direktorja Milana Krajnika, dipl. oec. (Foto: R. Rakuša).



Livar

# 31. MARCA

Za delovnimi ljudmi, ki bodo opravili neposredne volitve v TOZD in delovnih skupnostih že 28. marca, bodo občani neposredno volili v krajevni skupnosti prvič svoje delegate v zbor krajevnih skupnosti občinske skupščine.

V krajevni skupnosti Kidričevo so se vse družbenopolitične organizacije temeljito pripravile na izvedbo volitev. Dosedaj so obravnavali in sprejeli na minulih zborih delovnih ljudi in občanov kandidate v delegacijo krajevnih skupnosti, delegate za družbenopolitični zbor, kmetovalci pa tudi delegate za zbor združenega dela.

Vsi zbori volivcev so bili zelo dobro obiskani, saj so izvolili tudi svoje krajevne odbore, teh je šest: Apače, Kidričevo, naselje I, Kidričevo, naselje II, Kungota, Njiverce in Strnišče. V te odbore je vključeno 84 občanov, ki predstavljajo temeljne organizacije za zbor delegatov krajevnih skupnosti. V zbor delegatov krajevnih skupnosti volijo tudi TOZD in delovne skupnosti 20

delegatov, zbor pa šteje 65 članov.

Ker so roki za njihovo izvolitev že potekli, računamo, da bo lahko sklican zbor še v marcu, najpozneje pa do 10. aprila.

Neposredno za tem bo sklicana I. krajevna konferenca SZDL, katero bodo sestavljali delegati s posameznih območij (84 občanov) in predstavniki vseh družbenih organizacij v krajevni skupnosti. Konferenca bo imela izvršilni odbor, ki bo povezoval delovanje krajevnih odborov SZDL, teh je šest, enako delovanje krajevnih odborov. Ker se je pred enim letom tako organizirala tudi mladina in se bodo do 10. kongresa ZKJ ustanovili tudi sveti komunistov v krajevnih skupnostih, lahko v bodoče pričakujemo zelo uspešno politično delovanje.

## ZAKLJUČNI RAČUN SPREJET ...

(Nadaljevanje s 3. strani)

— strokovne ekskurzije se udeležijo: člani centralnega delavskega sveta, člani odbora za poslovno politiko, člani odbora za kadre, družbeni standard in varstvo pri delu, predsedniki delavskih svetov TOZD, predsedniki odbora za notranjo delavsko kontrolo, predsednik uredniškega odbora, delavca iz administracije organov upravljanja, odborniki skupščine občine Ptuj, izvoljeni v našem podjetju, predsedniki družbeno-političnih organizacij, predstavnik vodstva podjetja in Erika Feguš, štipendistka našega podjetja, bivši član CDS.

— Odobreni so bili stroški za ekskurzijo: prevozni stroški v znesku okrog 26.000 din in stroški po osebi 940 din.

— Določitev cene penziona v počitniškem domu

Določene so bile cene penzionskega dne v počitniškem

domu. Člani kolektiva z družinskimi člani bodo letos morali odšteti za letovanje v našem domu 50 din dnevno, otroci do 10 let starosti 30 din, zakonci, zaposleni v drugih podjetjih, 60 din, ostali gostje pa 110 din dnevno. Upokojenci člani kolektiva lahko letujejo v počitniškem domu po enakih pogojih kot člani delovne skupnosti, če bodo proste kapacitete.

Ob koncu je delavski svet odobril nabavo buldožerja za TOZD promet, imenoval volivno komisijo za izvedbo volitev za delegate skupščine občine Ptuj, odločil, na kakšen način bodo člani našega kolektiva spremljali svečano razglasitev nove slovenske ustave, in poslušal vprašanja članov delovne skupnosti. Na ta vprašanja je potrebno pripraviti pismene odgovore.

# BOMO VOLILI...

Vsa ta aktivnost je neposredno povezana z uresničevanjem pravic, dolžnosti in odgovornosti delovnih ljudi in občanov pri nadaljnjem dograjevanju in utrjevanju samoupravljanja.

Na splošnih volitvah, ki bodo 31. marca, bodo vsi volivci glasovali za delegate v dele-

gaciji krajevnih skupnosti. Delegacija naše krajevnih skupnosti šteje 16 članov in je sestavljena tako, da so v njej zastopani vsi krajevni odbori,

Da bi občane seznanili s sestavo delegacije, objavljamo celotno kandidatno listo:

Ime in priimek	Roj. podatki	Poklic	Prebivališče
1. Otilija Gerjovič	28. 3. 1921	vzgojiteljica v VVZ Kidričevo	Kidričevo 2
2. Ernest Jamer	26. 12. 1921	upokojenec	Kidričevo 15
3. Pavla Klemenčič	7. 11. 1929	gospodinja	Kidričevo 40
4. Lidija Klajnšek	19. 3. 1952	študent	Kidričevo 13
5. Franc Klemenčič	19. 2. 1929	progovni vodja v TGA Kidričevo	Apače 136
6. Martin Kiselak	23. 10. 1925	upokojenec	Kungota 22/a
7. Rudi Pavličič	28. 3. 1937	obrtnik	Kidričevo 77a
8. Pavla Rajšter	26. 12. 1931	učiteljica v OŠ Kidričevo	Kidričevo 5
9. Ivan Serdinšek	24. 10. 1948	predavatelj v IKŠ Maribor	Kungota št. 44
10. Marija Šoba	14. 10. 1940	medicinska sestra v ZD Kidričevo	Kidričevo 13
11. Andrija Toplek	18. 11. 1923	gasilski tehnik v TGA Kidričevo	Njiverce 34/a
12. Jože Vauken	13. 11. 1939	avtomehanic v v TGA Kidričevo	Strnišče 51
13. Rozalija Veit	23. 8. 1926	gospodinja	Apače 159
14. Ana Vrabič	6. 5. 1943	administratorica v TGA Kidričevo	Kidričevo 6
15. Konrad Zorec	10. 2. 1927	vodja servisa v krajevni skupnosti	Kidričevo 3
16. Anton Zupančič, ml.	15. 6. 1938	kmetovalec	Njiverce 21

Na našem območju je 2300 združenega dela iz kmetijstva 300 volivcev. volivnih upravičencev. Za zbor bo na našem območju volilo

## DELOVNA PRAKSA

Vabimo dijake in študente strokovnih šol in fakultet, da se prijavijo za enomesečno prakso v poletnih počitnicah. Praktikante bomo sprejemali za julij in avgust, vsakokrat od 1. do 31.

V času prakse bodo dobili praktikanti naslednje nagrade:

Srednje šole:

I. letnik 600 din (ESS, PAŠ — 700 din),

II.+III. 700 din (ESS, PAŠ — 900 din).

Višje šole in fakultete:

I.+II. letnik 900 din,

III.+IV. letnik 1.000 din.

Praktikantu, ki bo ostal na praksi dva meseca, bo nagrada za drugi mesec povečana za 25 odst.

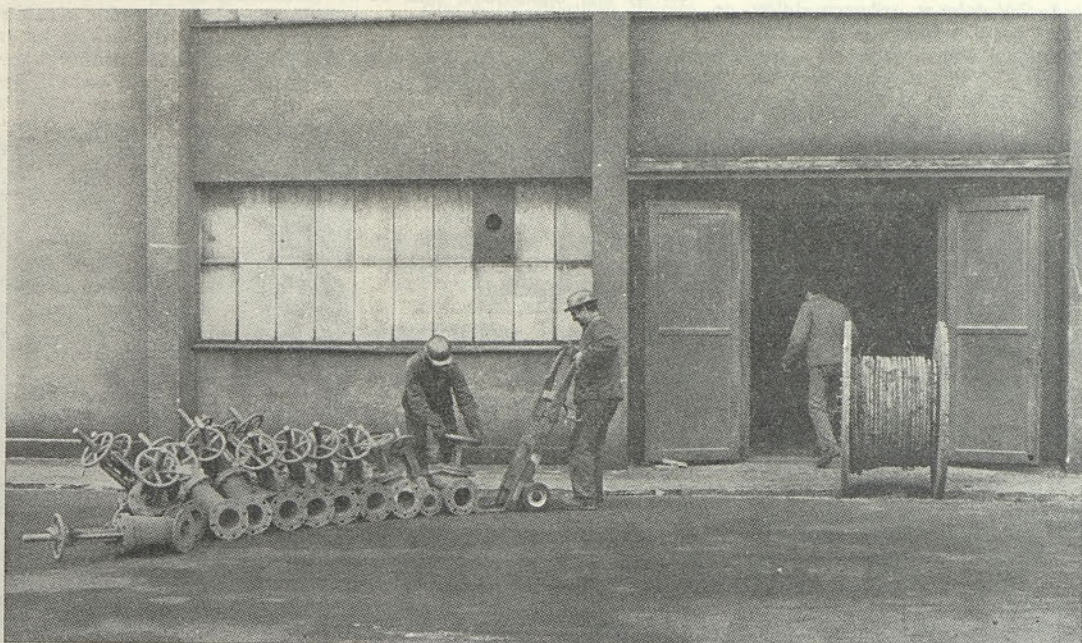
Prijave zbira kadrovsko-socialni sektor do 31. marca t. l. Če bo večje število prijav, bodo imeli prednost naši štipendisti in otroci naših sodelavcev.

vse pomembne dejavnosti (proizvodnja, šolstvo, otroško varstvo) in družbene organizacije. Glasovanje bo potekalo na sedmih voliščih, v vsakem kraju, v naselju I pa bo volišče v šoli in v klubu upokojencev. Volivna komisija krajevnih skupnosti, ki je odgovorna za pravilno izvedbo volitev, je že pripravila vse potrebno, da bo glasovanje lahko potekalo kar najhitreje.

Vse občane vabimo, da se prepričajo o svojem stalnem bivališču, zlasti še, če so se v zadnjem času preseljevali, da bodo volivni odbori seznanjeni z vsemi volivci, saj bo tako odpadlo iskanje volišča. Od 20. marca dalje bo v pisarni krajevnih skupnosti na vpogled volivni imenik.

Družbenopolitične organizacije vabijo vse občane naše krajevnih skupnosti, da pridejo na volišče na dan volitev, brž ko jim bo to mogoče storiti. Vsa volišča bodo odprta že pred šesto uro zjutraj.

Matevž Cestnik, tajnik volivne komisije



# V boju za uresničitev sprejetih določb

Po skoraj peturni razpravi na plenarni seji republiškega sveta Zveze sindikatov Slovenije, je bila v četrtek, 28. 2. 1974 sprejeta tako imenovana Sindikalna lista. V njej so povzeta stališča ZSS do tistih vprašanj in stališč, ki izvirajo iz dela in bodo obvezna za vse delavce našega podjetja. Lista torej obvezuje samoupravne organe, predvsem pa člane sindikata, da se za uresničitev sprejetih določil zavzemajo na vseh področjih svojega dela. Seveda bodo posamezna določila še sprejeta v samoupravnih sporazumih in naših internih aktih.

Že dosedaj je samoupravno sporazumevanje, kljub nekaterim pomanjkljivostim, doseglo pozitivne rezultate. Med drugim so bili usklajeni in povečani osebni dohodki najnižjim kategorijam delavcev, zmanjšane nerazumne in nerazumljive razlike v osebnem dohodku za enako zahtevno in enako uspešno delo med organizacijami združenega dela v panogi in izven nje. Z uveljavitvijo sindikalne liste pa bodo usklajena še ostala določila, kot so: ovrednotenje delovnih izkušenj in stalnosti, nadomestilo osebnega dohodka za čas bolezni do 30 dni, določen najnižji neto osebni dohodek, terenski dodatek je nadomestilo za ločeno življenje itd.

Posamezna določila sindikalne liste vsebujejo naslednje:

## ● Najnižji neto OD 60 % povprečnega mesečnega OD

Najnižji neto osebni dohodek delavca, ki dela poln delovni čas in dosega normalen delovni uspeh, mora znašati najmanj 60 % povprečnega neto osebnega dohodka na zaposlenega v SR Sloveniji v preteklem letu (povprečje v letu 1973 v SRS je bilo 2.213 din).

Vsaka udeleženka samoupravnega sporazuma je v svojem letnem gospodarskem načrtu dolžna določiti najnižji osebni dohodek svojih delavcev, upoštevajoč predvideni gospodarski uspeh, kar pa ne more biti manj kot je določeno v prvem odstavku tega poglavja.

## ● Za nadurno delo 50 %

Za delo, ki traja dalj kot poln delovni čas (nadurno delo) pripada delavcu dodatek v višini 50 % obračunske osnove ali dosežene akontacije OD za redni delovni čas, ko je delal prek delovnega časa.

## ● Nočno delo in ostali dodatki

1. Za delo v nočnem delovnem času pripada delavcu dodatek v višini najmanj 25 in največ 50 % dosežene obračunske osnove ali akontacije osebnega dohodka za redni delovni čas, ko je delal v nočnem delovnem času.

2. Za redno delo na dan nedelje pripada delavcu od dodatka 30 do 50 odstotkov dosežene obračunske osnove akontacije osebnega dohodka za redni delovni čas, ko je delal v nedeljo.

3. Za delo na dan zveznega in republiškega praznika pripada delavcu poleg zakonsko določenega nadomestila in akontacije osebnega dohodka zaradi dela na ta dan še dodatek v višini 50 odstotkov dosežene akontacije osebnega dohodka za redni delovni čas.

4. Samoupravni sporazumi, katerih podpisniki zaradi narave dela imajo deljen delovni čas, lahko določijo poseben dodatek delavcu, ki dela v deljenem delovnem času, vendar

ne več kot 350 dinarjev neto mesečno.

Za deljen delovni čas se šteje, če traja prekinitve delovnega časa več kot dve uri na dan.

## ● Nadomestilo OD za čas bolezni

Znesek nadomestila osebnega dohodka za čas bolezni do 30 dni ne sme biti nižji od 90 odstotkov povprečnega mesečnega neto osebnega dohodka delavca. Osnova, za izplačani osebni dohodek v preteklem letu.

## ● Ovrednotenje delovnih izkušenj in stalnosti

Če samoupravni sporazum vrednoti delovno dobo, znaša najvišji možni odstotek tako upošteevane delovne dobe:

Delovna doba	Najviš. % neto osebnega dohod. delav.
nad 1 do 5 let	1
nad 5 do 10 let	2
nad 10 do 15 let	4
nad 15 do 20 let	6
nad 20 do 25 let	8
nad 25 do 30 let	10
nad 30 let	12

Pri ugotavljanju delovne dobe se upošteva priznana pokojninska doba.

Delovne organizacije, ki zaradi prekomerne fluktuacije delavcev uvajajo posebno stimulacijo stalnosti v svojih temeljnih in drugih organizacijah, lahko to določijo v samoupravnem aktu, vendar naj ta dohodek ne presega 5 % osebnega dohodka delavca.

## ● Dnevnice in potni stroški

a) dnevnic za vse delavce enako

— za čas odsotnosti nad 8 do 12 ur največ 80 dinarjev,

— za čas odsotnosti nad 12 ur največ 120 dinarjev.

b) Stroški prenočevanja na podlagi računa se krijejo največ do 130 dinarjev. V primeru, da delavec za prenočevanje ne predloži računa, mu za prenočevanje pripada največ 60 dinarjev.

c) Dnevnice za službena potovanja v tujino bodo določene z zvezno uredbo.

Udeleženci samoupravnih sporazumov, ki so pri opravljanju svoje dejavnosti vezani tudi na maloobmejni promet, določijo v svojem samoupravnem sporazumu višino dnevnice za potovanje v maloobmejnim prometu, ki traja manj kot 8 ur.

## ● Terenski dodatek — ločeno življenje

Terenski dodatek je povračilo za povečane materialne stroške, ki jih ima delavec pri delu in prebivanju na terenu.

Terenski dodatek znaša največ 54 dinarjev na dan.

Natančnejša določila uredijo samoupravni sporazumi o delitvi dohodka in osebni dohodkov.

Nadomestilo za ločeno življenje znaša mesečno največ 1.000 dinarjev

Nadomestilo za ločeno življenje in terenski dodatek se med seboj izključujeta.

Delavec ni upravičen do nadomestila za ločeno življenje, če odkloni ponujeno primerno družinsko stanovanje v kraju zaposlitve ali če se je delavec vselil v dodeljeno družinsko stanovanje, družine pa ne preseli.

Natančnejše pogoje za pridobitev pravice do nadomestila za ločeno življenje in višino nadomestila določijo samoupravni sporazumi o delitvi dohodka in osebnih dohodkov in interni akti delovnih organizacij.

## ● Povračilo stroškov za prevoz na delo in z dela

Delavcu se lahko povrnejo stroški za prevoz na delo in z dela v višini stroškov javnih prevoznih sredstev na določenih relacijah s tem, da delavec sam krije najmanj 20 dinarjev. Kjer ni možnosti prevoza z javnimi prevoznimi sredstvi, se lahko obračunavajo stroški prevoza na delo in z dela v višini največ 0,40 din za kilometer.

Upravičenost do povračila izdatkov za prevoz na delo in z dela ter konkretno višino teh povračil določijo samoupravni sporazumi ali splošni akti delovnih organizacij.

## ● Povračilo selitvenih stroškov

Selitveni stroški se povrnejo delavcu ali njegovim družinskim članom, če se selijo iz kraja dosedanjega stalnega bivališča v drug kraj zaradi dela, če je preselitev v interesu temeljne organizacije združenega dela ali druge organizacije, zaradi upokojitve ali smrti. Selitveni stroški se povrnejo upokojencem tudi za selitev v istem kraju, če izpraznijo družbeno stanovanje, ki so ga dobili v najem pri delovni organizaciji, kjer so bili zaposleni in je za izpraznitev tega stanovanja zainteresirana delovna organizacija.

Selitveni stroški se povrnejo v višini dejanskih stroškov po predloženih računih in komisijsko ugotovljenih upravičenih stroških. Če je preselitev v interesu delovne organizacije, se lahko delavcu in družinskim članom, ki živijo z njim v skupnem gospodinjstvu, povrnejo prevozni stroški in izplačata največ dve dnevnicji za službeno potovanje v državi.

## ● Regres za prehrano med delom

Temeljne in druge organizacije združenega dela naj zagotovijo organizirano prehrano med delom. Regres za prehrano med delom znaša največ 100 dinarjev na delavca mesečno.

Regres za prehrano pripada tudi učencem v gospodarstvu, dijakom in študentom na praksi, skratka vsem, ki delajo v organizacijah združenega dela in drugih organizacijah.

## ● Nagrade študentom in dijakom za prakso, nagrade učencem v gospodarstvu

Nagrade študentom in dijakom za prakso ter nagrade učencem v gospodarstvu ne smejo biti nižje od 500 dinarjev in ne višje, kot znaša najnižji mesečni neto osebni dohodek, določen v tej sindikalni listi (za učence se pod nagrado razume tudi hrana in stanovanje).

Te nagrade ne izključujejo izplačila štipendij za šolanje. Osebni prejemki, ki jih temeljne in druge organizacije združenega dela izplačajo dijakom in študentom, ki niso na obvezni praksi, za njihovo delo v času šolskih nočitnic, se štejejo za sredstva osebne porabe, dogovorjena s samoupravnim sporazumom.

## ● Stanovanjska gradnja in izobraževanje

a) Namenski znesek za stanovanjsko gradnjo znaša toliko, kot je sklenjeno v samoupravnem sporazumu o združevanju sredstev za stanovanjsko gradnjo, vendar ne manj kot znaša 6 % bruto osebnih dohodkov.

b) Namenski znesek za izobraževanje znaša najmanj 1,5 odst. bruto osebnih dohodkov.

Ta sredstva so namenjena za družbenoekonomsko, politično in strokovno usposabljanje po delu, za pridobitev poklicne izobrazbe in prekvalifikacije, štipendije, za namenske investicije in za druge namene, v skladu z družbenimi dogovori ali samoupravnimi sporazumi o kadrovske politiki in štipendiranju.

## ● Regres za letni dopust

Sredstva za nadomestilo stroškov rednega letnega dopusta se oblikujejo v višini najmanj 600 dinarjev in največ 900 dinarjev za zaposlenega, pomnoženo s številom zaposlenih, h katerim se prišteje tudi učence v gospodarstvu.

V regresu za letni dopust na delavca je všteto tudi regresiranje oskrbnega dne v počitniškem domu.

Samoupravni sporazumi o delitvi dohodka in osebnih dohodkov določijo konkretno višino regresa iz omenjenega razpona, pri tem morajo predvsem upoštevati socialni in zdravstveni položaj delavca.

## ● Solidarnostne pomoči

Za solidarnostne pomoči se štejejo:

a) pomoč družini delavca, ki je umrl zaradi posledic nezgote pri delu v višini pogrebni stroškov po računu pristojne organizacije,

b) ob smrti v ožji družini in v primeru daljše bolezn delavca lahko denarna pomoč znaša največ en povprečni neto mesečni osebni dohodek zaposlenih v delovni organizaciji v preteklem letu,

c) enkratna pomoč ob elementarnih nesrečah ali požarih, ki so prizadeli delavca in njegovo družino,

č) enkratne letne obdaritve upokojencev,

d) enkratne pomoči ob nastanku težje invalidnosti,

e) druge solidarnostne pomoči.

Predlog za te solidarnostne pomoči, razen pod točko a), poda osnovna organizacija sindikata.

## ● Odpravnina

Odpravnina ob odhodu delavca v pokoj znaša najmanj dva — največ tri povprečne mesečne neto osebne dohodke na zaposlenega v SR Sloveniji v preteklem letu. Enak znesek pripada ob primeru smrti delavca najožjim članom družine.

Udeleženci samoupravnega sporazuma določijo kriterije za uporabo pravice odpravnine, pri čemer zlasti upoštevajo dolžino delovne dobe in pogoje, pod katerimi je delavec pretežno delal.

## ● Nagrade ob delovnih jubilejih

Delavec lahko dobi ob delovnih jubilejih nagrado. Zgornji zneski nagrad za delovne jubileje so:

— za 10 let delovne dobe v isti delovni organizaciji 1 povprečni mesečni neto osebni dohodek na zaposlenega v SR Sloveniji v preteklem letu,

— za 20 let delovne dobe v isti delovni organizaciji 1,5 povprečnega mesečnega neto osebnega dohodka na zaposlenega v SR Sloveniji v preteklem letu,

— za 30 let delovne dobe v isti delovni organizaciji 2 povprečna mesečna neto osebna dohodka na zaposlenega v SR Sloveniji v preteklem letu,

— za 40 let (za 35 let za ženske) oziroma ob upokojitvi odpravnina (glej poglavje o odpravnini!).

Kaj se šteje za delovno dobo v isti delovni organizaciji in konkretno višino nagrade ter obliko nagrade za posamezne jubileje, določijo udeleženci sporazuma v svojem splošnem aktu.

(Nadaljevanje z 2. strani)

Število nezgod po virih:

železo in konstrukcija iz železa	6
ročno orodje	4
kamen, cesta	4
vroča voda	3
moped	1
predmeti iz lesa	2
el. kabel	1
tujek	1
stopnišče	1
milo	1
vroč zrak	1

Skupaj: nezgod 25

Število nezgod po vzrokih:

nepozornost pri delu	10
po ponesrečencu — nepravilen način dela	3
nepozornost pri delu — po drugi osebi	2
kršenje varnostnih predpisov	2
elementarna sila	2
neravna in spolzka tla	2
nenaden izbruh anodne mase	1
okvara na mopedu	1
neurejeno delovno okolje	1
slaba vidljivost	1

Skupaj: nezgod 25

Februarja so se poškodovali naslednji delavci:

TOZD ALUMINIJ

- Franc Petrovič, mat. št. 4109, je 4. februarja v kopalnici stopil na milo in pri tem padel. Ob tej priložnosti si je lažje poškodoval komolec leve roke.
- Franc Repec, mat. št. 2652, si je 6. februarja ob vstavljanju novega klina lažje poškodoval palec desne roke.
- Janez Kurbus, mat. št. 4064, si je 8. februarja v hali »A« pri obračanju posode za smeti lažje poškodoval mezinico leve roke.
- Koloman Roganov, mat. št. 3166, iz livarne, je 8. februarja na poti v službo padel po cestišču, kjer si je lažje poškodoval desno roko.
- Janez Bezjak, mat. št. 3004, iz hale »B«, je 11. februarja ob vzpenjanju na vozilo za prevoz anodne mase zadel ob železno konstrukcijo vozila in pri tem utrpel lažjo poškodbo na golenu leve noge.
- Geza Vitez, mat. št. 892, iz elektrolize »B«, je 11. februarja na poti v službo padel s kolesom in si lažje poškodoval stopalo leve noge.
- Rudi Rodošek, mat. št. 3302, iz elektrolize »A«, je 11. februarja na poti iz službe domov padel s kolesom in si poškodoval desno ramo in ključnico.
- Jože Gajzer, mat. št. 1503, iz elektrolize »A«, je 13. februarja pri vstavljanju novega anodnega klina v peč zaradi nenadnega izbruha mase utrpel na obrazu lažje opekline.
- Ignac Matjašič, mat. št. 3010, iz elektrolize »B«, si je 21. februarja ob dvigovanju anodnega tokovodnika lažje poškodoval na levi nogi nožni prst.

TOZD V I DS

- Francu Vajsbaherju, mat. št. 2516, iz gradbenega vzdr., je 1. februarja ob nakladanju šamotne malte spodrsnilo, zaradi tega je padel in si pri tem odrgnil kožo na stegnu leve noge.
- Franc Klinger, mat. št. 3476, iz strojnega vzdrževanja, se je 5. februarja pri snemanju ščitnikov na zobčenkah drobilca udaril s kladivom po palcu leve roke, kjer je utrpel lažje poškodbe.
- Juriju Topolovcu, mat. št. 1296, iz strojnega vzdr., je 18. febr. pri vrtnanju padla obrabljena na gleženj desne noge, kjer mu je povzročila lažjo poškodbo.
- Adolf Golob, mat. št. 2910, iz strojnega vzdr., se je 26. februarja pri delu z železno konstrukcijo udaril z ročnim orodjem po kolenu, kjer je utrpel lažjo poškodbo.
- Rudi Horvat, mat. št. 2165, se je 28. februarja pri hoji ob peči na neravnih tleh spotaknil, se pri tem oprjel gorilnika peči; zaradi tega je utrpel lažje opekline na prstih desne roke.
- Franc Paveo, mat. št. 4018, iz gradbenega vzdr., si je 11. februarja pri menjavi tesnila na pipi za vročo vodo lažje opeknel dlan desne roke.
- Ivan Hvalec, 1954, iz elektro vzdr., je 27. februarja pri delu z ročnim orodjem dobil tujek v oko.

TOZD GLINICA

- in 2. Alojz Avguštin, mat. št. 3671, in Jože Horvat, mat. št. 3995 — oba iz skupine za tekoče vzdrževanje Glinice, sta 7. februarja pri zamenjavi ventila na pralnem cevovodu od brizga pralne vode utrpela lažje opekline po obrazu in nogah.
- Ivanu Cafuti, mat. št. 4104, iz skupine za tekoče vzdrž., je 4. februarja pri menjavi črpalke lažje poškodoval prstanec leve roke.
- Francu Felicijanu, mat. št. 1208, iz kotlarne, je 19. februarja pri hoji spodrsnilo. Pri padcu si je lažje poškodoval koleno.
- Bogomirju Toplaku, mat. št. 3444, iz skupine za vzdrževanje, je 19. februarja ob snemanju padel ventil iz rok na desko, katera ga je zadela po gležnju leve noge.

TOZD PROMET

- Viljem Jus, mat. št. 3120, iz transportne skupine želez. prometa, je 2. februarja na poti v službo zaradi okvare na mopedu padel po cestišču, pri tem si je lažje poškodoval dlan na levi roki.
- Ivan Zdravec, mat. št. 2415, iz transportne skupine želez. prometa, je 20. februarja pri hoji stopil na komad železa; ta ga je udaril po gležnju desne noge, kjer mu je povzročil lažjo poškodbo.

SKUPNE SLUŽBE

- Franc Vajda, mat. št. 1625, iz gozdne skupine, je 4. februarja na poti v službo stopil na kamen; pri tem si je lažje poškodoval gleženj desne noge.



Aluminij — v ospredju nedavnega pogovora predstavnikov naše tovarne s člani IS SRS

## NAŠA SKUPNA ŽELJA JE:

# ČIMBOLJŠE POSLOVANJE

Želja vsakega delovnega kolektiva je, da čimboljše in čimbolj uspešno posluje, si ustvarja tak dohodek, ki mu tudi prinaša zaželene rezultate in materialne dobrine.

Prepričan sem, da med nami ni nikogar, ki si kaj takega ne bi želel, toda prav tako se je treba vprašati, če tudi enako mislimo takrat, ko je treba za to nekaj postoriti in žrtvovati.

Že v prejšnji številki sem zastavljal enako mnenje, ko sem obelodanil nekaj utrinkov s prve seje delavskega sveta TOZD glinica (mislim prve v tem letu), ki je sicer bila že 18. po vrsti.

Nekatere nejasnosti in različni komentarji, ki so jih posamezniki krojili po svoje, ker so v tem videli svoje delo ali svoje okolje ali pa morda tudi povsem kaj drugega, so dokazali, da smo ljudje zelo občutljivi takrat, ko gre za določeno konkretno zadevo, ki je pomembna za vso naše poslovanje in predvsem za naše skupne koristi; saj končno delamo vsi skupaj za enake smotre v eni tovarni.

Kritične pripombe k tistemu, kar ni dobro, brez dvoma niso bile uperjene proti nobeni osebi posamezno, kajti za vse, kar se dogaja, ni kriv le delavec, tisti, ki opravlja določeno delo na stroju ali napravi, ampak so pri tem enako odgovorni tudi predpostavljene, kot tudi vodilni. Končno: vsi skupaj, ki v tem kolektivu živimo in delamo za enake cilje in želje, da bi podjetje poslovalo čimbolj uspešno in da bi prav od teh uspehov nekaj imeli vsi skupaj.

Tudi danes se bom ustavil pri takih stvareh, ki kažejo, da še vedno ni skupne in konkretne odgovornosti za razna dela, ki samo povečujejo ceno našim proizvodom in s tem zanesljivo ne ustvarjajo trdne baze za naše osebne dohodke.

Ponovno se moram vrniti k seji delavskega sveta v TOZD glinica — k seji, kateri sta prisostvovala tudi dva predstav-

nika iz TOZD vzdrževanje in ki sta lahko sama slišala, kako so člani delavskega sveta iz glinice razpravljali o sodelovanju med obema TOZD ali — bolje rečeno — o tem, kako bi si prizadevali, da bi s skupnimi napori in delom, s skupnim imenovalcem torej, premostili vse težavne probleme, ki tarejo ene in druge. Vsi vemo, kakšne so danes naprave v glinici; nekatere obratujejo že polnih 20 let in tozanesljivo drugače kot pred 20. leti, da so mnoge naprave na robu svoje zmogljivosti, kar ni čudno, če zahtevajo vse več vzdrževanja ali večjih popravil. Toda to je vsakdanje, kot je vsakdanje to, da se pri vsakem delu, pa če je še tako dobro pripravljeno, lahko zgodi, da se majhna zadevica izmakne očem, ki pa se pozneje v obratovanju pokaže v večjem obsegu, povzroči celo določene zastoje in s tem tudi precejšnje izgube. Da ne govorimo o

»hudi krvi« na eni ali drugi strani!

Moj namen ni, da bi se spuščal v podrobnosti, ker spada jo v pristojnost drugih, ki so za to odgovorni; vsekakor pa ima vsak delavec pravico povedati svoje mnenje, dati svoje pripombe in predloge.

Na seji DS je bilo govora o pripravi luga, kjer je prišlo do zastojev zaradi pomanjkljivih načrtov; to se je zgodilo tudi z novo črpalko za kaustični lug na dekantaciji, kjer je botrovala dolgemu delu podobna stvar — pomanjkljivi načrti.

Slehermi delavec danes vidi, da so pred meseci tam uredili betonsko ploščo, ki pa se je kaj hitro spet porušila in se bo pričela nova! Ti dve zadevici (če jih lahko imenujemo tako) v veliki zadevi in krogu mnogih večjih problemov povesča dovolj zgovorno, da tu nekaj ni v redu in da bi za

(Nadaljevanje na 8. strani)



Čiščenje črpalne cevi

# Mladi samoupravljaljenci potrebujejo pomoč

Prva ovira je premagana. Volitve za nove organe upravljanja so za nami, čeprav bodo prav kmalu pred nami spet nove volitve, na katerih bomo volili delegacije temeljne organizacije združenega dela.

Novoizvoljene organe nedvomno čakajo težavne, zahtevne in odgovorne naloge, katerim bomo kos edine s skupnimi napori in s skupnim delom, z nenehnimi stiki med delegacijami in delegati — člani delovne skupnosti.

Nov način je prav gotovo prinesel s seboj tudi nove prijeme in nove oblike samoupravljanja, tako v TOZD kot tudi v okviru združenega podjetja. Za celoten potek priprav na volitve, v katerih je bilo izredno mnogo političnega dela, je bilo potrebno mnogo napraviti, predvsem v postopku evidentiranja, pozneje pa je imel polne roke dela koordinacijski odbor, ki je moral izmed evidentiranih možnih kandidatur predlagati kandidate za bodoče samoupravne organe.

Ne bi rad ponavljal nejasnosti, ki so se pojavljale pri nekaterih delavcih, ki si niso mogli in si morda še vedno ne morejo predstavljati novega načina in novih oblik v pripravah za volitve — od samoupravnih organov v TOZD pa vse do delegatov za zvezni zbor in delegatov za družbenopolitični zbor SRS.

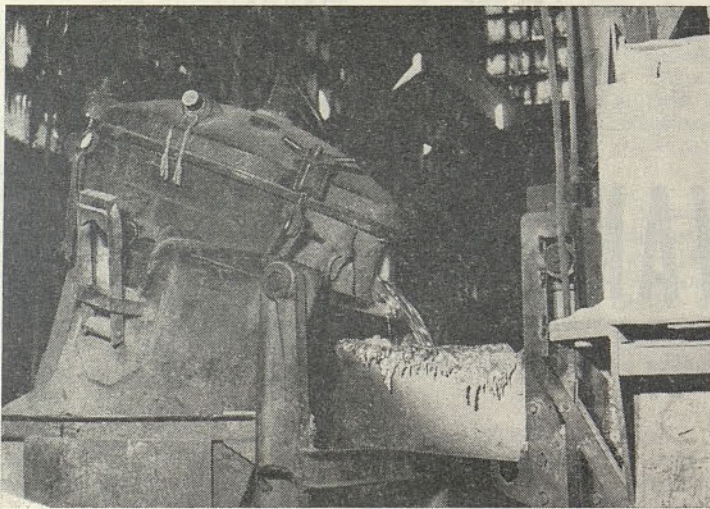
Razne nejasnosti so sicer vnesle v nov sistem nekaj dvomov, katerih pa je bilo tako malo, da o njih ni potrebno izgubljati besed, saj so pozneje vsi zbori delavcev pokazali, da zadevo razumejo, če so jim določene nejasnosti dosledno in jasno obrazložene.

Prav gotovo se bodo tisti, ki še vedno niso povsem na čistem, prej ali slej priključili ostalim, kajti drugačne poti in sistema trenutno ni in ga prav gotovo ne bo, saj je sedaj tako zapisano tudi v naši ustavi in v naših občinskih statutih, v statutih krajevnih skupnosti in notranjih aktih delovnih organizacij.

Pokazalo se je tudi, da so zbori delavcev nova oblika konkretnega odločanja slehernega delavca, ki s svojo pri-

sotnostjo in glasovanjem odloča o raznih zadevah, ki se konkretno nanašajo na njegovo delovno področje in notranje probleme v TOZD, kjer dela. Pokazalo se je tudi, da so prav zbori delovnih ljudi res tista prava neposredna oblika samoupravnega odločanja slehernega proizvajalca v delovni skupnosti, kot tudi v krajevni skupnosti, občini, republiko in na zvezni ravni.

Karakteristično za minule zbere delavcev je, da so de-



Vlivanje aluminija v zbiralnik

lavci konkretno zastavljali določena vprašanja in da niso bili zadovoljni z nejasnimi odgovori. Nekaj kritičnih pripomb na minulih zborih na račun delovanja izvršnih odborov sindikata ali koordinacijskih odborov je prav gotovo bilo tudi upravičenih, kajti tudi tisti, ki so prevzeli na sebe politično odgovornost, niso mogli ostati brez napak, čeprav te niso bile takle narave, da bi bile v nasprotju z našo ustavo, našimi predpisi, zakoni o volitvah in podobnem.

Vse pa je nedvomno bogat napotek za vnaprej, ko se bo potrebno podobnih spodrsiljev čimbolj izogibati in biti v nenehnem stiku z delavci, ki pa so prav tako dolžni, da nudijo vso svojo pomoč in podporo prizadevanjem za čimboljše izpolnjevanje nalog.

Pripomniti je treba, da je mnogim nejasnostim bilo krivo tudi to, kar je vse prihajalo na hitrico, saj so morali biti določeni zbori opravljeni v najkrajšem možnem času, v katerem pa res niso možne temeljite priprave, kar se seveda, povsem razumljivo, pozneje odraža na opravljenem delu. To pa ni le naša notranja pomanjkljivost, saj smo podobni

tisti pa, ki pojasnjevanje poslušajo, hoče imeti povsem jasno in konkretno sliko o vsem, kar je povsem pravilno. Tu bo v bodoče potrebno napraviti takšen program in urnik, ki bo omogočal takšne pogoje, v katerih bo vse mogoče opraviti tako, da bodo zadovoljni prav vsi, pa ne le zadovoljni, ampak tudi povsem seznanjeni.

Če se povrnemo spet na tisto, o čemer smo pričeli — k bodočim ali predstoječim zahtevnim nalogam tistih organov, ki so že bili ali pa še bodo izvoljeni — potem nam preostane le to, da se v svoje naloge in odgovornost povsem vključimo, da se lotimo svojega poslanstva tako, kot od nas pričakuje kolektiv in nam to narekuje tudi naša nova ustava z vsemi dopolnili, ki so prispevala največ novega za našega delavca na področju samoupravljanja.

Brez dvoma se bomo srečevali mnogokrat s precejšnjimi problemi, ki nas bodo ovirali pri našem vsakdanjem delu, toda pravilo, ki pravi, da vsaka šola nekaj stane, bo veljalo tudi takrat — le s to izjemo, da bi naj to trajalo čimkrajši čas. Zadolženi smo prav vsi, da novoizvoljenim organom nudimo vso svojo pomoč in podporo; to pa še prevsem ve-

lja za tiste, ki so doslej delali v raznih organih upravljanja in bodo s svojimi izkušnjami lahko največ prispevali k temu, da bodo tudi tisti, ki so tokrat prvič prišli v te organe, lahko čimprej postali aktivni samoupravljaljenci in da se bodo lahko hitro prepričali, da ni častno biti le izvoljen, če ti da večina delavcev v TOZD vso podporo na volitvah, ampak, da prav sedaj šele napoči pravi trenutek, ko je treba pokazati, da nihče neče ostati le gola in formalna številka v sestavi samoupravljaljencev v TOZD in v TGA.

Vse to zahteva tudi od slehernega novega člana, da se čimbolj posveti izobraževanju in da se vsak dan konkretno in temeljito spoznava z vsemi novimi momenti v samoupravnem sistemu.

Letošnje leto bo prav gotovo za mnoge leto preizkušnje v teh organih, toda prepričan sem, da ne bo takih, ki bi že v samem začetku kolebali ali vrgli puško v koruzo, ampak, da se bodo na vsakem koraku trudili za to, da bodo samoupravni organi v njihovi TOZD čimprej pokazali prve sadove in uspehe svojega dela.

Mi jim vsi to želimo, prav tako pa smo jim dolžni nuditi tudi vso potrebno pomoč in podporo!

F. Meško

## Združitev z IMPOLOM

(Nadaljevanje z 2. strani)

Naša trenutna in najboljša važna naloga, poleg volitev seveda, je sedaj združitev z našimi sosedji, od katere naravno vsi skupaj zelo veliko pričakujemo, prav gotovo pa tudi naši sotovariši v Slovenski Bistrici. Prav gotovo se ne želimo združiti zato, da bi nam bilo po-

tem skupaj slabše, ampak ravno obratno. V tem pa je tudi ves smisel združitve, ki bi naj pomenila za obe delovni skupnosti zgodovinski mejnik in velik korak naprej.

Za vzgled naj nam bodo slovenske železarne, ki so pred leti životarile in bile takorekoč na robu propada; danes jih pogledajmo, kam so prišli (kot močno združeno podjetje)! Rezultat je več kot očiten; če le pogledamo v Štore, kjer s skupnimi sredstvi gradijo nekaj, kar jim bo hitro vračalo vloženi kapital in to — bogato vračalo.

No, v tem je tudi smoter sleherne združitve — tudi naše z Impolom in pozneje še s kom, da ne govorimo o bodočnosti, ko bo morda celo prišlo do združitve vseh proizvajalcev aluminija v Jugoslaviji, ker bomo le močni lahko zares enotno nastopali na svetovnem trgu.

Pri slehernem našem delavcu mora biti vedno in povsod prisotna misel, da je prav predstoječa združitev s sosednjim Impolom zanesljiv in krepak korak naprej, da je to edina in pravilna pot k napredku!

Prepričan sem, da ne bo med nami sodelavca, ki ne bi bil za boljši kos kruha in za jutrišnji bolj perspektiven dan.

F. Meško

F. Meško

## ... čimboljše poslovanje

(Nadaljevanje s 7. strani)

to moral nekdo odgovarjati, kajti tako delo vsekakor ni v skladu s prizadevanji za čimvečjo produktivnost, za čimvečje zmanjšanje proizvodnih stroškov. Spet se bo morda nekdo razjezil in dejal, da vedno iščem le problemčiče, toda razprava na DS je jasno in konkretno pokazala, da so delavci v tej TOZD zelo nezadovoljni s takim in podobnim načinom dela, saj se potem lahko nekdo še tako trudi, pa ni uspeha.

Vsekakor je mnogo bolje predhodno vso zadevo temeljito premisliti in se skupno dogovoriti, kot pa počenjati take stvari. Prepričan sem, da to

niso osamljeni primeri in da po vsej verjetnosti obstajajo še večje zadeve, toda o njih nihče ne poroča ali pa ves kolektiv za te pač ne izve, ker je tovarna velika in obširna.

Zahteva članov DS v glinici je vsekakor v tem, da se takim in podobnim zadevam čimbolj izogibamo, da se s skupnimi močmi trudimo, da bomo dosegli z našimi zastarelimi stroji in napravami, kar je še iz njih sploh mogoče iztisniti. Svoj delež je prav gotovo dolžan prispevati sleherni upravljavec določene naprave ali stroja, ki mora tega redno in vestno vzdrževati, kajti ne izključujem možnosti ali celo lahko trdim, da pride precej strojev v popravilo tudi zaradi

malomarnega vzdrževanja, pozneje pa seveda do medsebojnega obtoževanja, katerega stran in kdo je za to sploh kriv.

Tukaj so brezkompromisno odgovorni predelavci v oddelkih, z njimi pa tudi vodje izmen, ki morajo odločneje voditi kontrolo (seveda na dostopen in pošten način) in skrbeti, da do takih pojavov ne bo prihajalo.

Če pride do tega, da se zaradi težav zaradi malomarnosti posluževalca naprave, bi tega naj plačal krivec, kajti pri tem drugih prav gotovo ne prizadene nobena odgovornost. Še vedno je opaziti to, da ni pravega medsebojnega razumevanja in odgovornosti, katero bo treba zaostri. Pri tem bo mo-



Kot v kolektivih širom po Sloveniji in izven nje, smo se tudi pri nas odločili delati 1 dan za stabilizacijo. Namen je bil dober. Končni uspeh stabilizacije pa ni ugoden, vsaj finančno ne.

To je bila akcija, ki je pretežno uspela v političnem smislu, v finančnem pa ni dosežen učinek, katerega smo prav gotovo pričakovali, razen morda v redkih primerih.

Smo namreč podjetje, ki ima tak tehnološki postopek proizvodnje, da dodatna delovna sila, katero vključimo v proizvodnjo, nima vpliva, vsaj direktnega ne, ki bi se odražal v količini proizvoda. Drugo je to, da so pri tej stabilizaciji mnogi, ki bi ravno morali stabilizirati, odpovedali in niso delali, kar jim je bilo določeno. Tukaj se zastavlja vprašanje, ali naj vedno eni in isti stojijo na strani vsake akcije, ki je množična. Drugi pa

**MI MED SEBOJ**

Če se ozremo nazaj v preteklo leto, lahko v celotnem svetovnem gospodarstvu opazimo, da ga je prizadela naftna kriza, ponekod bolj, ponekod manj. Odvisno pač od gospodarske trdnosti posameznih držav. Nerazvite države so to krizo občutile mnogo bolj kot razvite. Tudi v našem gospodarstvu se je ta svetovni pojav negativno odrazil. Saj nas je energetska kriza kar precej prizadela. Prav posebno še naše podjetje v času redukcije električne energije, ko smo morali ustaviti proizvodnjo aluminija v halji A. Naš položaj v perspektivi ni preveč rožnat glede na vedno višje cene surovin in transportnih storitev. Tega se moramo zavedati prav vsi, vsak na svojem delovnem mestu. Rentabilnost našega gospodarjenja ni na posebno zavidljivi stopnji. To moramo na vsak način izboljšati, če hočemo, da bomo še naprej lahko plavalni na vodi. To pa je odvisno od nas samih, od našega truda, ki ga bomo vložili v boljše gospodarjenje. Vsak posameznik — na svojem delovnem mestu — lahko z vestnim delom k temu prispeva. V celotnem kolektivu lahko tako dosežemo vidne uspehe.

Zato pričnimo že sedaj razmišljati, da ne bo prepozno, in se z vso odgovornostjo in resnostjo lotimo nadaljnjega dela. Končno je že enkrat čas, da prekinemo z zakoreninjenjo prakso, da nismo v službi zato, da nam preteče teh osem ur. Vsak delavec se naj zaveda, da je od naših skupnih naporov odvisen naš skupen uspeh. Delajmo z razumom in premišljeno.

Za nemoteno delo je tudi potrebno, da na naših delovnih mestih vzdržujemo red in čistočo. Saj bomo z urejenostjo naših delovnih prostorov preprečili marsikatero delovno neugodno, kateri pogostokrat botruje nered. Lepo urejeno delovno okolje nam tudi povečuje elan in veselje do dela. Glavni pogoj za varno in uspešno delo je urejenost in čistoča na delovnem mestu. Za

od strani opazujejo, pa imajo od tega le koristi ali pa se na ta način izživljajo na ostalih, ki akcijo podpirajo.

Torej bomo morali napraviti red in tako organizirati razne akcije, da jih bo sleherni zaposleni čutil. Konkretno: pri stabilizaciji, če je potrebna, naj bi prispeval sleherni član kolektiva enodnevnim zaslužkom, katerega bi odtegnili pri obračunu. Dana naj bi bila možnost, kadar je po delu potreba, da izgubo nadoknadi, seveda, če jo hoče.

Tedaj bi finančni in delovni učinki bili na zavidljivi višini. Akcija bi bila množična in ne spontana, kot je bila lani v našem kolektivu.

M.T.

to pa lahko vsaj z malo dobre volje poskrbimo MI MED SEBOJ sami.

Počasi se nabere v naših prostorih neuporaben odpadni material, ki nam je samo v napoto. Potrudimo se, da ga bomo odstranili in spravili tja, kamor spada. S tem bomo izboljšali izgled naše okolice in tudi odstranili potencialno možnost za marsikatero nezgodo. Tako bomo lahko tudi prej odpravili razne pomanjkljivosti in okvare, ki se bodo pojavile na naših delovnih sredstvih. Zelo nerodno in zamudno je, če se na kakšnem stroju pojavi okvara, mi pa si moramo namesto, da bi jo takoj odpravili, poprej še utirati pot do naprave in pospravljati okolico. To so že po nepotrebnem izgubljene minute, ki se ne dajo več nadoknaditi. To delo bi lahko opravili že prej, ko smo imeli več časa.

V izmenskem delu je zelo važno, da svojemu nasledniku izčrpno povemo, kakšno stanje mu izročamo, da bo lahko že takoj ob prevzemu izmene pričel z normalnim delom. Opuštimo neljubo in žal preveč zakoreninjeno prakso, da zapustimo delovno mesto nenadzorovano in ga celo zapustimo brez predaje svojem nasledniku. Tako dejanje je neodgovorno in netovariško. Saj naš naslednik ne more vedeti, kakšno je stanje in se ne more takoj znajti.

Zato bodimo MI MED SEBOJ tovariški in dosledni pri izvrševanju svojih delovnih obveznosti. To velja za nas vse, ne glede na to, kjer delamo: v proizvodnih obratih, vzdrževanju ali skupnih službah. S tem bomo mnogo pripomogli k boljšemu počutju in uspešnejšemu delu nas vseh.

Bodimo prepričani, da nam tako uspeh ne bo izostal.

F. V.

# Poglejmo resnici v oči

## Kidričevo ali „Krčevina“?

Kidričevo je edinstveno mesto v Jugoslaviji; zgrajeno je v gozdu, je mesto iz pravljič. Take in podobne ugotovitve smo lahko velikokrat slišali od tistih, ki so obiskali naše naselje pred desetimi ali več leti.

Ko sem prvič obiskal Kidričevo leta 1962, je name napravilo največji vtis to, da je vse skrito v gozdu. Od menze so vidni le trije bloki. Ko sem šel po stezi, sem zagledal naslednjega, ki je bil v gostem gozdu, nato še enega... Moral sem se vrniti, ne da bi prišel do konca, kajti avtobus je imel odhod. Kakšno in koliko je to »mesto«, še vedno nisem vedel, saj ga nisem mogel videti, zato sem ugibal, ali je morda večje kot Ptuj.

To »mesto« v gozdu si še danes predstavljam, vendar samo tedaj, ko nisem v Kidričevem. Kajti, ko sem tu, vidim, da ni v gozdu, pač pa, da so v Kidričevem drevesa in sicer jih je v naselju še nekaj sto. Komu se imamo zahvaliti, da je naredil iz prejšnjega Kidričevega današnje, za katero ne morem ravno trditi, da je grše, pač pa, da mu je odvzeta tista

značilnost, katero je imelo in po kateri je bilo znano od začetka. Krivi smo najbrž vsi, ki tukaj živimo in smo zainteresirani za njegov izgled, da smo ravnodušno gledali na tako ravnanje z gozdom.

Skrbi me (in ne samo mene), da bo Kidričevo z leti postalo »Krčevina«. Če bo toliko dreves posekanih v naslednjih, kolikor jih je v preteklih nekaj letih, potem prav gotovo bo. Ko hodim po naselju, se mi nenehno zastavlja vprašanje: Zakaj je na otroškem igrišču bilo treba skoraj ves gozd posekati? Zakaj je ponekod gozd razredčen, da med nekaterimi bloki ni niti enega drevesa? Menda ja ne zaradi prodaje drv?

Dobro, da s sekanjem izkopavamo tudi šture (tako, da se niti ne vidi, koliko gozda je posekanega), drugače bi ti dajali žalostno podobo.



Petkilogramski hlebček

### KDAJ PRIDEJO NA PRAKSO UČENCI REDNE ŠOLE ZA KV GLINIČARJE?

Pred meseci je bilo glasno slišati v obratih Glinice, da bomo v prihodnjih mesecih dobili na prakso v obrat Glinice učence redne šole za kvalificirane gliničarje nekje iz sosednje republike.

Mnogo je bilo odobravanja, češ, da smo po tolikih letih proizvodnje glinice v naši državi ustanovili tako šolo, ki bo dajala kader tej panogi industrije, ki se bujno razvija. Za mnoge v Glinici je bilo to upanje, da bo naš izobraževalni center stopil v stik s to šolo in poizkusil, kako je s priznavanjem kvalifikacij naših delavcev, ki so opravili interno kvalifikacijo. Uradno v statistiki jih namreč vodijo kot ne-kvalificirane, kljub temu, da imajo neko stopnjo izobrazbe.

Ker je nastala tišina o tem vprašanju, je prav, da bi slišali, kako daleč je stvar? Kdaj dobimo na prakso učence? Kakšne so možnosti za sodelovanje našega izobraževalnega centra s to šolo in priznavanje kvalifikacij? Skratka: v tej smeri bi morali napredovati.

Iz prakse namreč spoznavamo, da se izobraževanja po

našem centru poslužujejo naši delavci v takšni meri, kot je realno pričakovati in kakršne so tudi potrebe po kadrih. Opaziti je, da se jih vedno več izobražuje po delavskih univerzah, katere organizirajo šole za različne specializirane poklice. Tam imajo kandidati možnost, da dobijo diplomu, katero upoštevajo vsa podjetja; torej uradno stopnjo kvalifikacije.

Vidimo pa tudi, da ti učni programi niso kaj bolj zahtevni kakor naši. Na ta način naše podjetje izgublja mladi kader, ki se je zaposlil pri nas, pa je brez strokovne izobrazbe. Če bomo hoteli kolektiv pomladiti, to pa je nujno potrebno, bomo morali v okviru kolektiva, s sodelovanjem centra z zunanji dejavniki, vsaj enako, če ne še več, urediti — glede izobraževanja.

Denar, ki ga kolektiv odreja za izobraževanje, moramo tako uporabljati, da bo vsaj pretežen del teh sredstev vrnjen kolektivu po strokovno usposobljenih kadrih.

M.T.

Te dni se je spet začela prska in nekaj dreves je že zbranih s površine. Koliko jih bo še?

Medtem ko si v svetu, pa tudi pri nas — prizadevajo, da bi zaščitili naravo, povečali nasade in zelene površine v naseljih (v Vel. Britaniji je npr. lani nastal celo neke vrste preplah zaradi ogroženosti narave); pri nas imamo še vedno brezobziren (vsaj meni se tako zdi) odnos do tega, za zdravje pomembnega faktorja.

V čem je pomen gozda za naše naselje? Naj zanemarimo okrasni pomen, ki sem ga navedel na začetku sestavka. Zanemarimo tudi to, da zaradi razredčenosti gozda med progno in naseljem vsak vlak, ko pelje po progi Kidričevo—Pragersko, zgrmi tudi skozi naselje.

Navedel bom nekaj značilnosti o atmosferi, v kateri živimo. Ne z namenom, da bi zastraševal stanovince naselja, pač pa, da bi poudaril vlogo gozda.

Da zgori eden vagon (20 ton) nekega premoga, ki vsebuje 50 odst. ogljika in 1 odst. žvepla (gorljivega), je potrebno okrog 220 ton ali nad 160.000 kubičnih metrov zraka. Pri tem nastane 36 ton CO<sub>2</sub> in 400 kg SO<sub>2</sub> plina ali okrog 240 t (nad 300.000 kub. metrov) dimnih plinov, ki vsebujejo okrog 15 odst. CO<sub>2</sub> in 0,17 odst. SO<sub>2</sub>.

Koliko vagonov premoga zgori na dan in koliko v 360 dneh v tovarni in naselju, koliko pri tem nastane dimnih plinov, ni težko izračunati. Težje pa bi bilo izračunati, koliko se sprosti raznih drugih veliko bolj škodljivih plinov, kot so fluorove in klorove, raznih drugih spojin in prahu. Gre v glavnem za velikanske količine škodljivih in manj škodljivih plinov in prahu; pod njihovim vplivom moramo živeti in delati. In če nas narava ne bi varovala pred njimi, bi bilo kmalu konec nas in s tem tudi škodljivih plinov, saj jih mi zavestno ustvarjamo. Z našo borbo za večjo proizvodnjo, večji dohodek in v zvezi s tem — za večji standard — se ne hote borimo tudi za večjo zastrupljenost okolja. Naravi pa smo tako nevhvaležni, ker jo brezobzirno uničujemo, ne da bi se zavedali, da s tem pravzaprav uničujemo sami sebe.

Spomnimo se samo, koliko tisoč dreves uničimo ob novem letu. Kakšen pomen ima drevo pri čiščenju zraka, nam lahko pove podatek, da eno srednje razvito drevo lahko asimilira do 35 kg CO<sub>2</sub> plina. To se pravi, da 35 kg CO<sub>2</sub> »predela« tako, da ogljik iz CO<sub>2</sub> veže z vlago iz zemlje v drvevno tkivo in pri tem dá zraku nad 25 kg čistega kisika.

Pri tem ne smemo pozabiti, da drevesa ne čistijo atmosfere samo od CO<sub>2</sub>, temveč tudi od drugih strupenih plinov, če ti niso v visokih koncentracijah v zraku. Kajti, če so v prevelikih koncentracijah, se tudi drevesa sama v njih zadušijo. Zato lahko vidimo okrog nekaterih industrijskih središč suha in zakrnela drevesa.

Prav tako ima gozd pomembno vlogo pri čiščenju atmosfere od prahu, posebej za naše naselje. V tovarniški atmosferi so precejšnje količine drobnega prahu. Če ne bi bilo vmes gozda, bi ta prah zračni tokovi z vetrom prinesli v naselje domala v nezmanjšanih koncentracijah. Gozd, ki ima vlogo naravnega filtra, to prepreči tako, da zmanjša hitrost zračnih tokov, pri čemer se prah delno posede na tla, nekaj pa ga drevje zadrži na sebi.

Kljub temu pride v naselje še precej prahu in saj. To se najbolj vidi na sveže zapadlem snegu.

Kot vidimo, so drevesa, torej gozdovi življenjsko pomembni za zdravje v naseljenih krajih. Mnogi jih zato imenujejo pljuča narave.

Naša dolžnost je, da si prizadevamo, da nam teh pljuč ne bi posekali.

P. A.

# POVEČATI ČUT ODGOVORNOSTI

	1972	1973	prirastek v %
Povprečno število zaposlenih	1885	1875	— 0,53
moški	1680	1654	— 1,54
ženske	205	221	+ 7,80
nezgode pri delu	179	177	— 1,11
nezgode na poti	39	27	+ 30,76
Izgubljeni dnevi zaradi nezgod:			
pri delu	2459	2677	+ 8,86
na poti	641	367	— 42,74
število obolenj	2376	2416	+ 1,68
izgubljeni dnevi zaradi obolenj	24946	25422	+ 1,90
opravlj. del. ure	3554115	4194074	+ 18,00
redne ure	3502843	4133671	+ 18,00
nadure	51272	60403	+ 17,80
% nezgod pri delu	9,49	9,44	— 0,52
izgubljeni dnevi na nezgodo	13,73	15,12	+ 10,12
pri delu se je ponesrečil vsak	10,53	10,59	— 0,56
% nezgod na poti	2,06	1,44	— 30,09
izgubljeni dnevi na nezgodo	16,43	13,59	— 17,28
na poti v službo ali iz službe se je poškodoval vsak	48,33	69,44	+ 43,67

V letu 1973 smo imeli naslednje število nezgod:

	pri delu	na poti	skupaj
težje	7	7	14
lažje	170	20	190
Skupaj:	177	27	204

NEZGODE PO MESECIH

Januar	16
Februar	15
Marec	16
April	14
Maj	21
Junij	15
Julij	13
Avgust	21
September	17
Oktober	14
November	24
December	18

NEZGODE PO DNEVIH V TEDNU:

Ponedeljek	40
Torek	34
Sreda	35
Četrtek	40
Petek	22
Sobota	16
Nedelja	17

VZROKI NEZGOD

<b>A) osebni faktor</b>	
nepazljivost — po delavcu	84
kršenje varnostnih predpisov (splošnih in cestnoprometnih)	41
nepazljivost pri delu — po drugi osebi	8
akutna in kronična obolenja	3
utrujenost	1
skupaj:	nezgod 137

B) delovno okolje

prometna pota (na poti v službo in obratno ter v podjetju)	23
stroji in strojne naprave s hibo	14
ročno orodje	2
višja sila (elementarna)	2
nepravilno urejeni delovni prostori	1
natrpana delovišča	1
skupaj:	nezgod 43

C) organizacija dela

po delavcu — nepravilen način dela	18
otežkočen način dela	3
pomanjkanje poklicne izobrazbe	2
nagel tempo dela	1
skupaj:	nezgod 24

VIRI NEZGOD

železo, konstrukcija in ostali material iz železa	49
prevozna sredstva	23
kamen, zemlja, opeka	21
ročno orodje	19
kislina, lug, para, vroča glinica	18
delovna pota, stopnice	16
premog, koks, boksit	11
tekoče kovine in kriolit	10
prah, smola, soda	7
pogonski stroji na električni in drugi pogon	6
pot na delo in z dela	4
obdelovalni stroji	4
transportne naprave	4
delovna mesta na odrih	3
domača in divja žival	2
les (obdelan in neobdelan)	2
dvižne naprave	2
cevovod	1
naprave na mehanski prenos	1
elementarne sile	1

KRAJI, NA KATERIH JE PRIŠLO DO NEZGOD

elektroliza »A«	26
na poti v službo	22
elektroliza »B«	21
livarna	18
seperacija	15
delavnica stroj. vzdr. (glinica)	9
kotlarna	7
delavnica stroj. vzdr. (al)	7
na poti iz službe — domov	5
vparilnica	5
kalcinacija II	5
bela filtrirnica	5
kalcinacija I	4
ručni mlini	4
kuhinja družbene prehrane	4
energetika	3
skladišče kriolita	3
železniški tiri	3
pom. obrati na zalivanju	2
laboratorij aluminija	2
rdeča filtrirnica	2
polnilnica akumulatorjev	2
prirodno skladišče glinice	2
nabavno skladišče	2
vodarna	2
elektro delavnica	2
odlagališče vroče žlindre	2
dekantacija	2
hladilni stolp	2
kopalnica v elektrolizi »B«	2

in s po enim primerom nezgod: delavnica vulkanizerjev, delavnica šamoterjev, skladišče boksita, odlagališče pepela (pri kotlarni), v gozdu, delavnica za popravilo črpalk, sanitarna I, mizar-ska delavnica, predelavnica gradbenega vzdr., skladišče premoga pri kotlarni, podkletje elektrolize »B«, dekompozerji, pred obratno ambulanto in na cesti pred elektrolizo »A« (nasproti skladišču glinice).

OBRATI, KJER SO ZAPOSLENI POŠKODOVANI DELAVCI

Zap. št.	obrat	nezgode		
		pri delu	na poti	skupaj
<b>A) TOZD GLINICA</b>				
1.	Gl. — rdeči del	8	—	8
2.	Gl. — beli del	6	3	9
3.	Kotlarna	8	—	8
4.	Skupina za tek. vzdržev.	10	—	10
Skupaj:		32	3	35

B) TOZD ALUMINIJ

1. vodstvo	1	—	1
2. elektroliza »A«	21	5	26
3. elektroliza »B«	13	4	17
4. obrat na zal. in reg.	3	—	3
5. livarna	22	3	25
6. anodna masa	—	1	1
7. energetika	1	—	1
Skupaj:	61	13	74

C) TOZD V in DS, vodstvo

—	1	1	
1. Strojno vzdržev. — gl.	22	1	23
2. Strojno vzdržev. — al.	21	1	22
3. elektro vzdrževanje	9	1	10
4. gradbeno vzdrževanje	12	—	12
5. avtomacija	1	—	1
Skupaj:	65	4	69

D) TOZD PROMET

1. cestni promet	2	2	4
2. železniški p. in transport	8	4	12
Skupaj:	10	6	16

E) SKUPNE SLUŽBE

1. STK — laboratorij			
al. in AM	1	—	1
2. prodajno skladišče	1	—	1
3. odd. družbene prehrane	4	—	4
4. gozdna skupina	2	—	2
5. odd. uslužnostne dejav.	1	1	2
Skupaj:	9	1	10

Skupaj: (A+B+C+D+E) 177 27 204

NEZGODE PO DELIH TELESA

nezgoda	
noga do stopala	50
oči	34
roka od zapestja do ramena	26
prst leve roke	24
glava	20
prst desne roke	16
stopala	15
trup	13
roka do zapestja	6

Tukajšnja obratna ambulanta je v letu 1973 opravila naslednje storitve ob nudenju prve pomoči:

primerov	
praske	710
vreznine	654
udanci	374
poškodbe oči	317
opeklina	284
vbodi	61
zmečkamine	35
prelomi	5

PORABLJENA DENARNA SREDSTVA

osebna higiena	142.849,02
osebna varstvena sredstva	
in oprema	838.836,50
osvežujoče pijače	360.037,37
zdravstveni pregledi	194.596,20
Skupaj:	1.536.319,09

Op.: leta 1972 smo porabili 1.510.229,22 dinarjev.

GOSPODARSKA IZGUBA ZARADI NEZGOD

a) zaradi nezgod do 30 dni	136.075,80 din
b) zaradi nezgod nad 30 dni	95.329,09 din
c) zaradi izgubljenih dni	719.693,80 din
Skupaj:	941.098,12 din

GRUPE BOLEZNI, KATERE SO SE GIBALE V LETU 1973

Obolenja dihal	520
»B« poškodbe — izven dela	330
»A« poškodbe — pri delu	280
Obolenja lokomotor. aparata	275
Ostala obolenja	239

Obolenja prebavil	243
Obolenja kože	130
Gripa	81
Psiho nevroze	70
Obolenja srca in cirk. sistema	53
Obolenja urinarnega sistema	41
Obolenja oči	39
Obolenja ušes	26
Endokrična obolenja	9
TBC	6

#### GOSPODARSKA IZGUBA ZARADI OBOLENJ

a) zaradi obolenj do 30 dni	1.329.526,45 din
b) zaradi obolenj nad 30 dni	693.265,75 din
c) zaradi izgubljenih dni	7.299.398,77 din
<b>Skupaj :</b>	<b>9.322.190,97 din</b>

Iz statističnega prikaza je razvidno, da smo v primerjavi z letom 1972 imeli v letu 1973 manj delovnih nezgod, prav tako tudi izgubljenih dni zaradi nezgod in obolenj, vendar pa stanje ni preveč nazveseljivo zato, ker lahko iz analize nezgod, pisanih izjav ponesrečencev in nadrejenih ter na podlagi vzrokov za nastanek nezgod dobimo zaključek, kateri nam nastanek pojavljanja prikaže v malo drugačni luči. V ta namen upoštevajmo samo naslednje:

Po vzroku nastajanja sta pri OSEBNEM FAKTORJU na prvem ali drugem mestu

1. po ponesrečencu — nepazljivost 84 nezgod in
2. kršenje varnostnih predpisov — 41 nezgod.

Ugotovili smo, da so bili nekateri delavci — poškodovanci več ali manj nepazljivi in da niso preveč upoštevali varnostna pravila.

Marsikje je bilo treba pri raziskavi sklepati, da gre za »utrujenost«, bil je ponedeljek in četrtek v tednu, ko je bilo največ nezgod. Temu porastu lahko na eni strani pripišemo dejstvo, da imamo še veliko število takih delavcev, ki jim pravimo »polproletarci«, delavci, ki imajo doma npr. obdelovalno zemljo v večjem kompleksu ali pa, da delajo na njej. Na drugi strani pa je močna skupina delavcev, kateri v prostem času, predvsem ob sobotah, delajo doma, sodelujejo pri adaptaciji ali gradnji hiš, pomagajo drugim, opravljajo popoldansko obrt itd. — seveda dosti-krat bolj naporno in dalj časa kot v podjetju!

Tako prihajajo v ponedeljek utrjeni na delovno mesto, pazljivost je zmanjšana, zaradi tega prihaja do nezgod. Pri tem naj omenim dejstvo, da so v ponedeljek in četrtek nastale nezgode v času menjave izmene, po malicah in ob koncu dela izmene.

Četrtek je bil usoden dan predvsem za delavce, ki imajo v privatnem življenju med drugim neurejene osebne pogoje (redna prehrana, spanje ipd.), ko se s »kopičenjem« utrujenosti konča nepazljivost z delovno nezgodo!

Nezgode, nastale zaradi kršenja varnostnih predpisov, zajamejo v glavnem primere, npr. ko se je delavec kljub temu, da je imel na razpolago ustrezno varovalno sredstvo in varnostno opremo, pa se je ni posluževal, tudi poškodoval. Nekateri poškodovanci so preveč zane-marjali varnostna pravila; pri tem pa ne smemo pozabiti, da se svojih pravic dobro zavedajo — čuta odgovornosti do lastne varnosti in varnosti sodelavcev pa zelo slabo ali pa sploh ne.

V marsikaterem obratu so samo čakali, da pride sodelavec SVD, ki bo povedal, kaj je narobe

in kako bo treba delati. Na koncu naj omenim, da manjka samo še to, da bo ta oseba prijela delavca za roko in ga vodila po obratu kot »angel varuh«! Vsega tega ne bi bilo, če bi nadrejeni bolj nadzirali delo svojih podrejenih in občasno nadzirali tudi njihovo delo. Pri tem naj omenim, da je SVD nekaj nadrejenih predlagala tudi v postopek! Upajmo, da se bo v tem letu stanje izboljšalo in da bodo nadrejene osebe vzgajanju delavcev na delovnem mestu posvečale večjo pozornost! Prepričan sem, da bo tudi SVD na tem področju zavzela ostrejša kriterije.

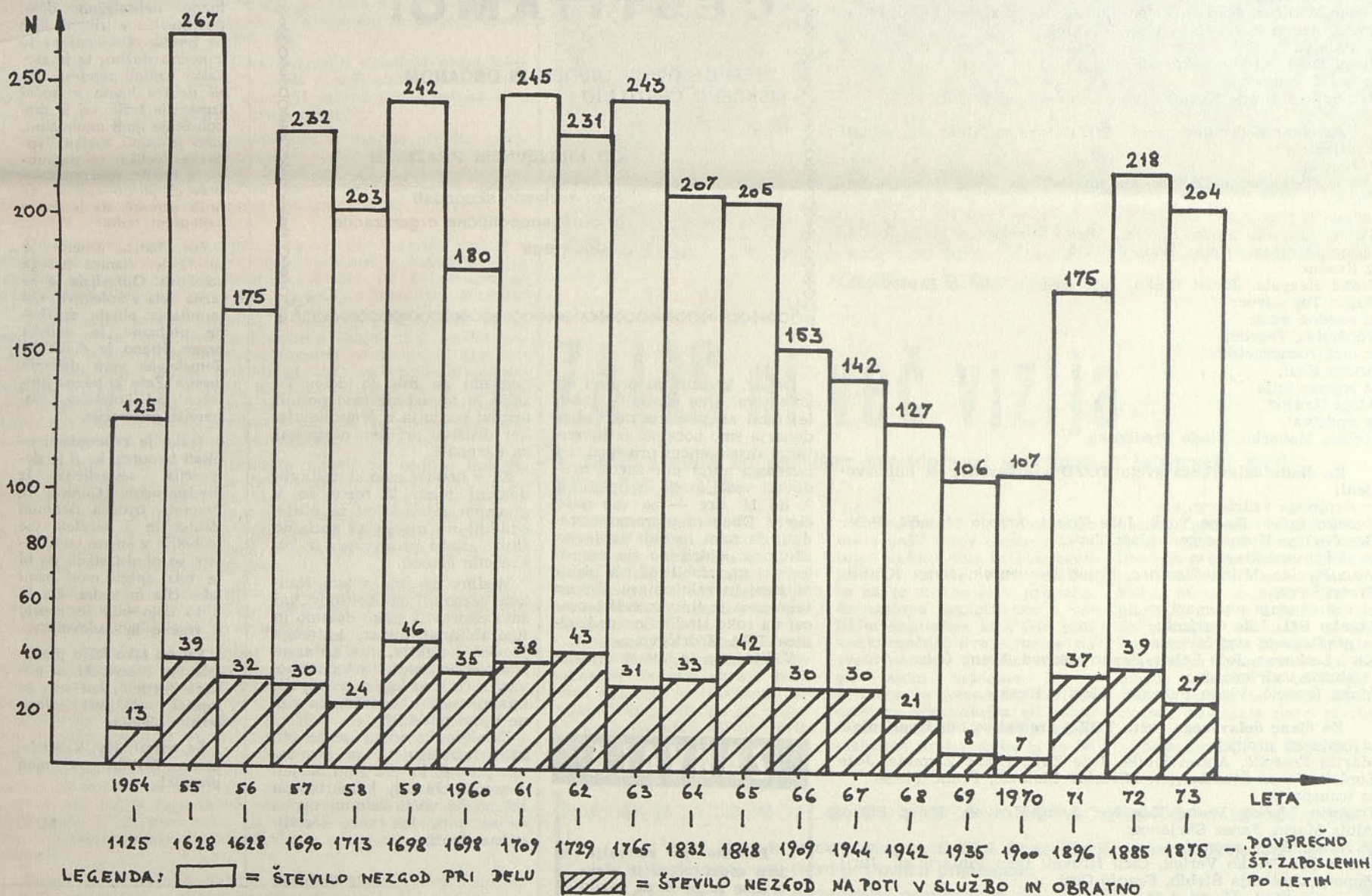
Posebno poglavje zase predstavljajo nezgode na poti v službo in obratno. Marsikatera registrirana »na poti« se je »verjetno« pripetila kje drugje. Ponekod je tudi botroval alkohol.

Lani je SVD na področju preventivnega varstva precej storila, o tem pričajo številni dopisi za odpravo pomanjkljivosti, s pregledi po obratih, naprav in priprav, izdajanjem opozoril in okrožnic itd. Poleg tega je delavce, kateri so kršili varnostna pravila, zaradi kršitve delovne dolžnosti predlagala pristojnim organom v postopek.

Sodelovanje delavcev pri uresničevanju varnostnih pravil je eno od glavnih dolžnosti in pravic pri samoupravljanju. Eno od teh naj bi opravljali po komisijah za varstvo pri delu po tozidih, vendar pa lahko ugotovimo, da večina teh komisij v lanskem letu ni ničesar ukrenila, torej SPIJO!, pa čeprav te komisije sestavljajo delavci sami! V tem primeru nam verjetno najbolj kaže, kakšen čut odgovornosti ima delavec do varnosti — čut odgovornosti proizvajalca do proizvajalca in do skupnosti!

— k

POVPREČNO ZAPOSLENIH OD LETA 1954, GIBANJE NEZGOD PRI DELU, NA POTI V SLUŽBO IN OBRATNO



## VABIMO

NA II. RAZSTAVO CVETLIC, ki bo 6., 7. in 8. aprila v prostorih restavracije TGA Kidričevo — v počastitev krajevnega praznika in spomina na narodnega heroja Borisa Kidriča.

Sodelovali bodo:

Vrtnarsko podjetje Florina — Maribor  
Agraria Brežice — Vrtnarija Čatež  
Cvetličarstvo »Masten« — Ptuj  
Tovarna dušika Ruše — Ruše  
Elektrokovina — Maribor  
Hortikulturno društvo Kidričevo itd.

Razstavo bo organiziralo in priredilo hortikulturno društvo Kidričevo pod pokroviteljstvom KS Kidričevo.

# NOVIH DELAVSKIH SVETOV

Na volitvah 28. februarja so bili izvoljeni naslednji člani delovne skupnosti v nove delavske svete:

**V delavski svet TGA so bili izvoljeni:**

- iz TOZD tovarna glinice:  
Andrej Gornik, Franc Kozoderc, Franc Ljubec, Vinko Bombek, Alojz Kovačec, Daniel Koletnik, Franc Junger, Janez Rozman, Ivan Bervar, Stanlko Pulko, Vlado Premzl in Mirko Verlek.
- iz TOZD tovarna aluminija:  
Konrad Ferik, Vido Kavarič, Franc Kumer, Alojz Kmetec, Mirko Ciglar, Stanko Perko, Zvonko Kelc, Jožef Bregar, Stanko Toplak, Drago Ačimovič, Franc Širovnik in Stojan Kerbler, dipl. ing.

- iz TOZD vzdrževanje:  
Ivan Mesarič, Franc Mesarec, Jože Kuret, Jože Murata, Anton Štajnaker, Maks Primožič, Miha Emeršič, Ivan Kostanjevec, Ivan Firbas, Jože Špicar, Vinko Klemenčič in Mira Verbančič.

- iz TOZD promet:  
Ludvik Mesarič, Viktor Prelog, Anton Brlek, Martin Korpar, Franc Toš, Jože Jermko, Alojz Sladnjak, Janez Mesarič, Danilo Mihelič, Anton Zadavec, Anton Kavčič in Jože Berger.

- iz delovne skupnosti skupnih služb:  
Ludvik Burjan, Frido Krneža, Marija Gradišnik, Katica Gegič, Stanko Zupanič, Miro Kovač, Hilda Rojs, Ivan Mazera, Ivan, Veljača, dipl. ing., Vojo Veličkovič, Katica Berdjički in Nada Tominc.

**Za člane delavskega sveta TOZD tovarna glinice so bili izvoljeni:**

- iz kotlarne:  
Anton Kokol ml., Mirko Ivančič, Janko Kolarič, Ignac Milošič; iz belega dela:  
Ciril Korže, Franc Šimenko, Ivan Glažar, Janez Pernat, Maks Frank; iz rdečega dela:  
Franc Metličar, Stanko Godec, Ludvik Kramberger, Srečko Gokovič, Anton Kondrič in Ivan Plajšek; iz vodstva:  
Pavel Dreo, Kristina Emeršič; iz vzdrževanja:  
Vili Šoštar, Franc Kornik, Ivan Lah in Ivan Klarič.

**Za člane delavskega sveta TOZD tovarna aluminija so bili izvoljeni:**

- iz hale A:  
Franc Flajs, Anton Dobnik, Martin Petrovič, Jože Marinko, Ivo Tušek; iz hale B:  
Stanko Zamuda, Janiko Špoljar, Mirko Štumberger, Ivan Kostanjevec, Marjan Primic, Ivan Vidovič; iz livarne:  
Franc Hergula, Janez Pulko, Jože Bregar, Štefan Bratovšček, Rajko Topolovec; iz anodne mase:  
Venčeslav Veselič; iz elektroenergetike:  
Anton Kosi; iz regeneracije:  
Alojz Krajnc; iz vodstva:  
Nežika Mohorko, Vlado Predikaka.

**Za člane delavskega sveta TOZD vzdrževanje so bili izvoljeni:**

- iz strojnega vzdrževanja:  
Zvonko Frčec, Franc Turk, Jože Kokot, Franjo Majačič, Peter Gegič, Olga Kramberger, Alojz Turk; iz elektrovzdrževanja:  
Ivan Hvalec, Milan Slavinec, Franc Drevenšek, Janez Krajnc, Franc Širec; iz vzdrževanja avtomacije:  
Stanko Pal, Jože Ogrizek; iz gradbenega vzdrževanja:  
Karl Leskovar, Jože Lebar, Franc Medved, Franc Čeh; iz službe vzdrževanja:  
Maks Ivančič, Vlado Peternel, Marija Krajnc.

**Za člane delavskega sveta TOZD promet so bili izvoljeni:**

- iz cestnega prometa:  
Martin Emeršič, Anton Šibila, Jože Zajc, Franc Zamuda, Jože Soršak, Janez Štumberger, Miroslav Malovič, Franc Pleger; iz transporta:  
Davorin Meško, Franc Kovačec, Ivan Medved, Janez Ficko, Alojz Marin, Janez Škrjanec; iz železniškega prometa:  
Vinko Čuš, Vinko Verlek, Ciril Hrovat, Ivan Pintarič st., Jurij Zupanc, Antonija Štebih, Franjo Ceci.

**Za člane delavskega sveta delovne skupnosti skupnih služb so bili izvoljeni:**

- iz splošnega sektorja:  
Katica Smolinger, Blaž Drevenšek, Ivanka Galun, Matilda Ačimovič, Angela Primožič, Jože Pihler, Franc Hudžar, Franc Prešiček; iz službe tehnične kontrole:  
Marija Gerečnik, Janez Lajh, Stanko Šegula, Ana Vrabič; iz sektorja za organizacijo in načrtovanje, ERC, razvoj in FS:  
Boris Gornik, Marjan Kurež, Alojzija Krajgar in Antonija Murko; iz kadrovskega sektorja, SVD, komercialnega sektorja in družbene prehrane:  
Jože Brglez, Franc Žumer, Cilka Podbreznik, Marjan Strihič, Bogoljub Keber.

# Hvala, za pomoč!

Po enoletnem delovanju je društvo upokojencev 22. februarja sklicalo letno konferenco. Na njej, ki je bila proti pričakovanju dobro obiskana (170 članov), so bila podana po predsedniku, tajniku in blagajniku izčrpna poročila o delovanju društva v vsem letu!

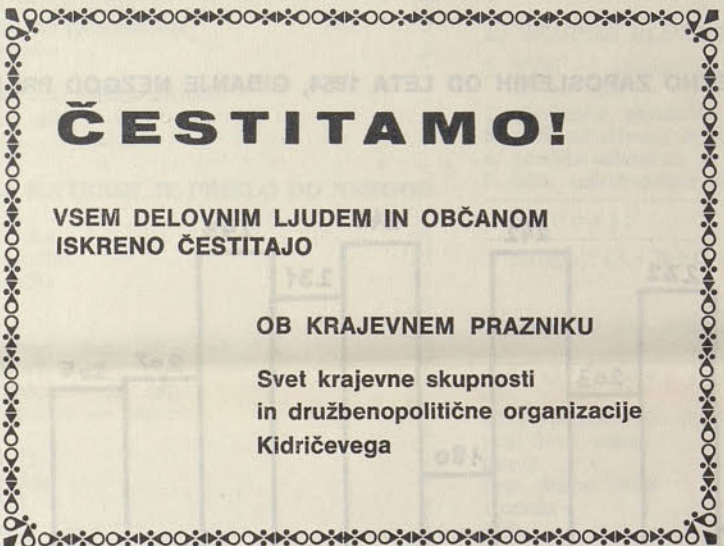
V poročilih je bila iznešena vsa problematika društva; kako smo se razvijali, se borili za stalne prostore za uradovanje in seje. Bili smo od začetka brez kakršnihkoli denarnih sredstev, članstvo razkropljeno in že včlanjeno v sosednja društva. Za odstranitev vseh teh nevšečnosti se je odbor moral boriti in prositi na merodajnih mestih za pomoč.

Uspeh ni izostal, po dolgem dogovarjanju z upravo podjetja smo vendarle uspeli priti do lastnih prostorov. Sočasno smo dobili od podjetja še denarno pomoč.

neslj na letni konferenci pred člani, prikazali naše opravljeno delo in dejansko stanje v društvu. Člani in prisotna zastopnika podjetja in sindikata so se pohvalno izrazili o našem opravljenem delu, kakor tudi o ukrepih in sklepih ki so bili pripravljene in izdani.

Članov imamo dosedaj 259, od tega večinoma bivših tovarniških delavcev (okrog 200), nekaj pa je tujih stanujočih na tem območju. Med tem časom je umrlo 9 članov.

Na konferenci se je razvila splošna debata in posredovane so bile želje članov. Tako so nekateri povedali, da si naj ustanovimo fond za socialno šibke člane; kako bi naj ta fond funkcioniral, pa še razmišljajmo. Ravno tako je bil podan predlog, da bi tudi tisti člani, ki so šli v pokoj pred letom 1971, ko je bila zakonjena odpravnina, dobili neko



## ČESTITAMO!

VSEM DELOVNIM LJUDEM IN OBČANOM  
ISKRENO ČESTITAJO

OB KRAJEVNEM PRAZNIKU

Svet krajevne skupnosti  
in družbenopolitične organizacije  
Kidričevega

Denar, ki smo ga prejeli od kolektiva, smo razdelili takole: fond za posmrtnine, nekaj denarja smo porabili za inventar v društvenem prostoru, od lanskega maja smo začeli uradovati vsak torek in petek od 9. do 11. ure — za vse naše člane. Obenem moramo povedati, da nam je tudi krajevna skupnost Kidričevo šla na roko, saj smo dobili od nje pisalni stroj in rolo omaro. Ravno tako nam je šla v začetku precej na roko sindikalna podružnica TGA Kidričevo.

Vidite, vse te stvari smo iz-

nagnado za minulo delo. To željo in vprašanje smo poslali upravi podjetja v preučevanje, ker društvo pri tem nima kaj za ukrepati.

Za v bodoče smo si zastavili delovni plan. V njem so v glavnem zajeti izleti za člane, oddih na morju za socialno šibke, razna predavanja in rekreacija članov.

Mislím, da smo s tem članom seznanili naš kolektiv, kaj smo napravili, kako delamo in uporabljamo denar, katerega je dal kolektiv, pri katerem smo vedno našli na razumevanje, če smo kaj potrebovali; upamo tudi v bodoče, da nas ne boste pozabili.

Društvo in odbor se še enkrat zahvaljujeta za dosedanja pomoč, katero smo prejeli v raznih oblikah, kolektivu pa želimo še večji delovni uspeh — za napredek naše socialistične družbe.

Adolf Vodušek

## ZAHVALA

Iskreno se zahvaljujem sodelavcem iz elektrolize A in B za garilo in za pozornost, ki so mi jo izkazali ob odhodu v pokoj.

Vsem želim še mnogo delovnih uspehov in osebne sreče!

Kidričevo, 21 febr. 1974.

Peter Rudolf

**IZDAJA CENTRALNI DELAVSKI SVET TOVARNE GLINICE IN ALUMINIJA »BORIS KIDRIČ« KIDRIČEVO**  
UREDNIŠKI ODBOR:

Franc Vrlič — predsednik, člani: Ivan Mazera, Vlado Šerc, Konrad Rižnar, dipl. inž. Stojan Kerbler in odgovorni urednik tovarniškega časopisa — Stane Tonejc, dipl. inž.

Tisk: ZGP »Pomurski tisk« v Murski Soboti

Člani kolektiva in upokojenci dobivajo list brezplačno.  
Rokopisov in slik ne vračamo.

# Lepo so se spomnili sodelavke

Kot že vrsto let nazaj, tako smo se tudi ob prazniku žena spomnili svojih mamic, žena in deklet ter jim ob tej priložnosti poklonili darilca od srca — vsak pač po svojih možnostih.

Tako smo se spomnili svoje delivke hrane tudi vsi delavci II. izmene, ki se hranijo v jedilnici Glinice. To je vsekakor pohvale vreden primer sočutja do nežnega spola, ki opravlja delitev hrane, kar je velikokrat težka naloga. Saj vemo, da je težko dati vsem enako, pa tudi, če je z okusom hrane kaj narobe, so tarča kritik, čeprav niso popolnoma nič krive, saj s kuhanjem nimajo nič skupnega. Vendar smo moški taki, da se znesemo vedno na tistega, ki nam je najbližji, kar pozneje seveda obžalujemo.

Zato je poklic delivke hrane nevhvaležno delo, posebno še v izmeni, kjer je ženska obremenjena še z nočno službo; ta je vsekakor najbolj naporna. Tudi delitev hrane v nočni izmeni je težja, saj je razpoloženje ljudi minimalno, zato je vsaka majhna »opazka« velika, to pa mora še nekdo »pozreti«, čeprav si je ne zasluži, če hoče namreč, da je vse v najlepšem redu.

Tov. Katica Kmetec je že 12 let članica našega kolektiva. Opravljala je že razna dela v kolektivu. Od formiranja obrata družbene prehrane je delivka hrane. Hrano je delila že domala na vseh delivnih mestih. Zato ji pozna pretežen del kolektiva, vsaj starejša generacija.

Težko je z besedami opisati trenutke, ko ji je delegacija, sestavljena iz predstavnikov Glinice in Prometa, izročila skromno darilce in ji zaželela vse najboljše v imenu vseh, katere so predstavljali: da bi še bila dolgo med nami tako čila in vedra. Da bi ji to delo bilo še naprej v veselje in zadovoljstvo.

Saj bo tako lažje prenašala vse težave, ki so povezane s tem, kot sem že zapisal, velikokrat nevhvaležnim delom.

Še enkrat: tov. Katici iskrene čestitke za njen praznik!

M. T.